

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
subota,
1. siječnja 1955.
Izlazi tjedno
God. IV. Broj 123
Cijena 15 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Piše: Petar Škarica

Sve više radnih ljudi u SSRN rješava razna pitanja svog kotara

Kroz proteklu godinu na području našeg kotara učinjen je veliki napredak na polju decentralizacije, uvlačenjem širokog broja ljudi u rješavanju aktualnih zadataka putem zborova birača, savjeta građana, raznih samoupravnih organa, društvenih organizacija i t. d. Stoga možemo konstatirati, da je težište našeg rada bilo usmjereno u tom pravcu i da su naše organizacije u biti shvatile odluke VI. kongresa SKJ i IV. kongresa SSRNJ.

Pored napretka u pogledu zborova birača, učinjen je i krupan korak na osnivanju dru-

štvenih organizacija. Na području kotara danas ima 202 razne društvene organizacije sa 1140 članova. Takav broj društvenih organizacija nije samo rezultat rada u ovoj godini, već je to rezultat stalnog i sistematskog djelovanja u posljednje 2—3 godine. Nije mi namjera da dam iscrpnu analizu rada o stanju u tim organizacijama, no može se podvući da su se mnoge od njih uglavnom osamostalile, da aktivno djeluju i da su u radu polučile dosta uspjeha. Tom uspjehu dosta su pridonijela razna savjetovanja, koja su se održavala u raznim centrima sa rukovod-

stvima svih društvenih organizacija.

Ovdje bi se moglo prigovoriti mnogim našim organizacijama SSRN da su nepravilno shvatile samostalnost društvenih organizacija. Ako se, na primjer, u tim organizacijama pojave neke negativnosti, kojih još uvijek ima u njihovom radu, tada organizacije SSRN ne reagiraju na te pojave, što je nepravilno i štetno. Nitko ne poriče pravo društvenim organizacijama na njihovu samostalnost, a još manje im se onemogućava samostalan život i rad, ali to ne znači da organizacije SSRN kao i SK ne će reagirati na eventualne štetne pojave kod njih i pružiti im pomoć kad to situacija zahtijeva.

Osim navedenih rezultata, naše organizacije imale su u protekloj godini i na ostalim poljima rada dobrih uspjeha. Radilo se na opismenjanju. Ne tečajevima je opismenjeno preko 500 lica. Održano je 312 raznih zdravstveno-prosvjetnih predavanja kojima je prisustvovalo oko 26.000 lica. Kod tog slučaja naše organizacije SSRN ne mogu se baš pohvaliti u pružanju pomoći. Organizator tih predavanja je Kotarski odbor Crvenog križa, koji ima gotovo jedini zaslugu za ovaj uspjeh.

Veliki su rezultati postignuti u protekloj godini u angažiranju naroda na komunalnim radovima: izgradnja cesta, škola, čatrnja, groblja i t. d., gdje je dato oko 26.200 dobrovoljnih radnih dana, što izraženo u novčanom efektu iznosi oko 13 milijuna dinara. Za uspjeh, koji su postignuti na komunalnoj izgradnji, najveća zasluga pripada organizaciji Socijalističkog saveza.

Navešt ćemo još neke rezultate. Na području kotara djeluje 30 dileantskih grupa, koje su dale preko 350 raznovrsnih priredbi. Organizirano je niz tečajeva kroja, a održano je oko 280 političkih konferencija.

Još bi se moglo nabrojiti niz uspjeha, i o svakom podrobnije govoriti, ali zbog ograničenog prostora, to nije moguće.

U protekloj godini kotarski odbor i općinski odbori SSRN, posvetili su naročitu pažnju organizacionom učvršćenju osnovnih organizacija SSRN. Može se kazati, da je u tome postignuto dobrih rezultata.

Danas naša organizacija na kotaru broji preko 17.000 članova, iako taj broj još ne zadovoljava obzirom na broj birača kojih ima preko 34.000. Na jednom od plenuma kotarskog odbora SSRN, koji je održan u svibnju 1954. godine, gdje su tretirana organizaciona pitanja, bio je postavljen kao jedan od primarnih zadataka korištenje štampe. Od tog vremena pa do danas najbolji rezultati postignuti su na općini Skradin. Na toj općini danas se raspčava 500 primjeraka »Borbe«, 280 »Vjesnika«,

Upozoravamo čitaoce, da u ovom broju donosimo kao prilog Odluku za primjenu Uredbe o upravljanju stambenim zgradama.

150 »Politike«, »Vjesnika u srijedu« 126 primjeraka, »Šibenskog lista« 140 i oko 200 primjeraka raznih drugih listova i časopisa. Postiglo se dobrih rezultata i na drugim općinama, ali daleko manje. Bilo bi potrebno da i ostali podu primjerom općine Skradin. Doduše, dalo bi se govoriti i o tome kako se štampa koristi, jer tu ima još niz slabosti. U većini slučajeva novina ostaje kod pojedinaca i ne koristi je širi krug ljudi. Bez obzira na to što treba sve učiniti da bi štampu koristio širi krug ljudi, rezultati su tu. Jedan primjer čitaonice u Betini. Ta čitaonica ne prima mnogo štampe, ali ono što dobije, koristi velik broj lica. Svaki put kad njihova čitaonica primi novine, okupi se oko 50 ljudi i tu se na glas pročitaju važniji članci i na taj način se informiraju o najnovijim događajima.

Pored navedenih uspjeha, potrebno je istaknuti i neke slabosti od kojih još boluju neke naše organizacije Socijalističkog (Nastavak na 5. strani)

Sindikata na našem području izvršava one zadatke, koje zahtijevaju uslovi naše socijalističke izgradnje

Budući da se približavamo održavanju godišnjih skupština, III. kongresu SSSJ-e, kao i 10-godišnjici osnivanja Sindikata u oslobođenoj Jugoslaviji, smatram da je potrebno reći nekoliko riječi o radu Sindikata na našem području.

Od oslobođenja do danas Sindikat je izvršio krupan zadatak. To razdoblje bogato je svestranom aktivnošću, kako na organizacionom, tako i na političkom polju. Sindikat je, u prvom redu, uspio da obuhvati gotovo sve radnike u svoje redove, osposobivši pritom i kadar aktivista, koji je spreman da izvrši sve zadatke. Kroz taj plodan rad ispoljile su se i griješke, ali se ne bi moglo reći, da je bilo nekih zastranjivanja. Uloga Sindikata, kako u zemlji, tako i u našem gradu postepeno se mijenjala. Tako je Sindikat, od organizacije za zaštitu radnika, prešao u organizaciju, kroz koju se radnička klasa školuje (na principima naučnog socijalizma) za sve šire i svestranije upravljanje u privredi i društvu. U tom radu potrebno je još mnogo napora, jer se Šibenik podiže iz težačkog grada u razvijeni industrijski centar s modernom industrijom. U vezi s tim, u naša poduzeća se dnevno regrutiraju novi radnici sa sela, kojima treba pomoći da se snadu u novoj sredini i da postepeno postanu industrijski radnici, a to je u prvom redu zadatak Sindikata.

Od donošenja Zakona o upravljanju poduzećima od strane neposrednih proizvođača postignuti su vidni uspjesi na izgradnji sistema radničkog samoupravljanja, ali ti rezultati ni iz daleka još nisu zadovoljavajući. Postoji još niz slabosti u radu organa samoupravljanja, a događa se i to, da organ samoupravljanja služi kao paravan za razne pro-

tuzakonite radnje. Najbolji primjer za to pokazalo je poduzeće »Izgradnja«, gdje je ono lošim upravljanjem i nebudnošću samoupravljanja došlo u tešku situaciju, a do čega sigurno ne bi došlo, da su se članovi radničkog savjeta više interesirali za rad poduzeća. Iz ove i sličnih pojava proizlazi, da se pred Sindikat imperativno postavlja zadatak daljeg razvitka organa samoupravljanja. U tom pravcu, u toku ove godine, preko Radničke kulturno-prosvjetne zajednice i radničkog sveučilišta radilo se intenzivnije, nego ranije. Održano je niz predavanja iz ekonomike, društvenih nauka i t. d. Međutim, početkom školske godine, prišlo se još intenzivnijem radu, koji treba i dalje razvijati, jer je rad na svestranom izdizanju radnika u našem gradu častan zadatak naših sindikalnih aktivista, kao i svih građana, a u prvom redu naše inteligencije, koja treba da pruži više pomoći u tome nastojanju.

Kad pogledamo rad u osnovnim organizacijama Sindikata vidjet ćemo, da je on često jednostran. Često se čekaju direktive odozgo, traži se sadržaj rada i t. d., u čemu se gubi vrijeme, a pred nama stalno stoji zadatak: izdignuti naše radne ljude na viši stepen, kako općeobrazovni, tako i kulturni i ekonomski. Kod tog vrlo važnog zadatka naše sindikalne organizacije ne angažiraju se u dovoljnoj mjeri, a to se vidi iz toga, što se tek poslije nekoliko interвенција Mjesnog sindikalnog vijeca uspjele upisati minimalni broj radnika u radničku gimnaziju, kako se ista ne bi morala zatvoriti, a što bi bila šteta za naš grad. Isti problem će se postaviti i sada nakon zimskih praznika, kad će se opet vršiti upis u I. razred radničke gim-

nazije. Prilična neaktivnost kod naših sindikalnih rukovodstava u podružnicama osjeća se posebno kod prikupljanja novčanih sredstava za pomoć u radu Radničke kulturno-prosvjetne zajednice. To je karakteristično za naše najveće podružnice. U radu naših sindikalnih aktivista nedostaje onog sitnog i svakodnevnog rada s ljudima, a o čemu treba mnogo više da se vodi računa u budućem radu. Još jedna od slabosti je ta, da se naši sindikalni aktivisti malo zalažu na tome, da naše radnike privuku na rad u organizaciji Socijalističkog saveza na bloku, a još manje na zborove birača, gdje se često raspravljaju vrlo važni problemi, kao što su društveni plan grada i drugi problemi, a gdje su naši radnici posebno zainteresirani i gdje bi oni trebali, da kroz te sastanke i diskusije daju svoj pečat i unose duh i moral radničkog revolucionarnog poleta među ostale članove Socijalističkog saveza. Naše sindikalne organizacije malo pomažu u radu radničkih savjeta, a s druge strane ne vode dovoljno brige i računa o tome, kako povećati proizvodnju, sniziti cijenu koštavanja i t. d., a što jasno vodi poboljšanju životnog standarda naših radnih ljudi.

To su uglavnom propusti, koje u daljnjem radu treba otkloniti, a oni se s malo više zalaganja i samoinicijative mogu odstraniti.

Iz ovog kratkog izlaganja može se vidjeti, da Sindikat na našem području, uza sve propuste i nedostatke, u cjelini izvršava one zadatke, koje zahtijevaju uslovi naše socijalističke izgradnje i Savez komunista Jugoslavije na čelu s drugom Titom.

Slavo Radin,
predsjednik Mjesnog sindikalnog vijeca - Šibenik

Prijedlog Kontrolne komisije CK SKJ o isključenju Vladimira Dedijera iz Saveza komunista

Postupajući po zaključku IV. plenuma CK SKJ Jugoslavije, Kontrolna komisija je ispitala držanje Vladimira Dedijera prije III. plenuma i poslije ovog plenuma, i

P R E D L A Ž E

da se Vladimir Dedijer isključi iz redova Saveza komunista Jugoslavije i sastava CK SKJ Jugoslavije kao čovjek, koji se srozao na pozicije neprijatelja SK Jugoslavije i izgradnje socijalizma u Jugoslaviji i koji ustro štetočinski djeluje protiv međunarodnih interesa svoje zemlje.

Ovakav prijedlog Kontrolna komisija CK SK Jugoslavije zasniva na slijedećim činjenicama:

1. Vladimir Dedijer je bio najaktivniji suradnik Milovana Đilasa u pripremi i provođenju frakcijske i neprijateljske akcije u Savezu komunista.

2. Na III. plenumu, Vladimir Dedijer je branio ovakvu akciju, nastojeći da se ona legalizira u Savezu komunista, sakrivajući pritom pred Centralnim komiteom svoje aktivno učešće u toj akciji.

Svojim istupanjem na III. plenumu Vladimir Dedijer se solidarizirao sa Đilasovim stavom, dok je licemjernim glasanjem za odluku plenuma CK o slučaju Đilasa pokušao da očuva svoju poziciju u Savezu komunista radi produženja djelatnosti, koju je Đilas pokrenuo.

3. Cjelokupno njegovo držanje poslije III. plenuma potvrđivalo je, da Vladimir Dedijer nije izmijenio svoje stavove, da je produžio s neprijateljskom djelatnošću započeto prije III. plenuma zloupotrebljavajući tolerantnost Saveza komunista i da je izigravajući progonojenog čovjeka u nizu slučajeva klevetao Savez komunista Jugoslavije, jugoslavensku socijalističku demokraciju, Centralni komitet Saveza komunista i pojedine članove Saveza.

4. Kontrolna komisija je 15. de-

cembra o. g. pozvala Vladimira Dedijera, da se izjasni o naprijed navedenim činjenicama t. j. da bi utvrdila, kakav je ustvari stav Vladimira Dedijera prema odlukama III. plenuma SK Jugoslavije.

Pred Kontrolnom komisijom Vladimir Dedijer je osporio odluku IV. plenuma kao protustutarnu i izjavio, da ne priznaje nadležnost Kontrolne komisije, kršeći pritom disciplinu obaveznu za svakog člana Saveza komunista. Ustvari, Dedijer je pokušao da na ovaj način stvori izgovor, kojim bi opravdao svoje izbjegavanje, da pred Savezom komunista položi račun o svojoj djelatnosti.

Nekoliko dana poslije pozivanja pred Kontrolnu komisiju, Dedijer je stranoj štampi to saopćio lažno interpretirajući svoj slučaj. Ovom izjavom on je išao na to, da okleveta pred stranom javnošću Savez komunista Jugoslavije, da nanese štetu međunarodnom ugledu svoje zemlje i da se stavi — zajedno sa Đilasom — na raspolaganje onim krugovima u inozemstvu, koji nisu prijateljski raspoloženi prema socijalističkoj Jugoslaviji. Kontrolna komisija SK Jugoslavije je mišljenja, da ovaj posljednji korak Vladimira Dedijera čini izlišnim svako daljnje ispitivanje njegovog odnosa prema SK Jugoslavije, jer je njegov neprijateljski stav dovoljno dokumentiran.

Kontrolna komisija smatra, da je svim ovim njezin prijedlog o isključenju Vladimira Dedijera iz redova SK Jugoslavije i njegovog Centralnog komiteta potpuno osnovan.

25. decembra 1954. g.

Za Kontrolnu komisiju CK SKJ
predsjednik
Krsto Popivoda

ODLUKA IZVRŠNOG KOMITETA CK SKJ

Razmotrivši prijedlog Kontrolne komisije Centralnom komitetu SK Jugoslavije, Izvršni komitet CK SK Jugoslavije se s tim prijedlogom suglasio i — u duhu statuta SKJ — riješio, da se Vladimir Dedijer suspendira sa svih funkcija u SK Jugoslavije i udalji od svakog rada u njegovim organizacijama, sve dok CK SK Jugoslavije ne donese o tome konačnu odluku.

SVIM SVOJIM ČITAOCIMA,
PRETPLATNICIMA I
SURADNICIMA

čestita

NOVU 1955. GODINU

Uredništvo

»Šibenskog lista«

Najvažnija pitanja NO-i općina su rješavali putem zborova birača

Posljednji Zakon o narodnim odborima donesen na zasjedanju Narodne skupštine od 1. IV. 1952. god. treći je po redu poslije pobjede naše revolucije.

U njemu su izraženi svi principi socijalističkog demokratizma, a organizacioni oblici utvrđeni tim Zakonom omogućili su pokretanje radnih masa grada i sela u aktivnom i odlučujućem učesću u organima društvenog upravljanja.

Protjekli period karakteriziraju dvije osnovne pojave našeg društvenog sistema; proces decentralizacije u sistemu osnovne državnosti i privredne uprave, i drugih područja našeg društvenog života. Ovi svijesno upravljani procesi su u suštini samo nastavak u razvoju onih organizacionih oblika, koje je stvarala živa aktivnost masa u vrijeme naše revolucije i poslije nje u socijalističkoj izgradnji. Revolucionarna pobjeda radničke klase u našoj zemlji razbila je smetnje za slobodno nastojanje i učvršćivanje socijalističkih odnosa, a njihov daljnji razvoj zavisi je i zavisi u prvom redu od razvika materijalnih društvenih snaga.

U borbi za stvaranje i učvršćivanje socijalističkih društvenih odnosa, postignuti su kroz protekli period, na području našeg kotara krupni i značajni rezultati.

Oni su se, pored ostalog, vidno odrazili na porastu socijalističke svijesti naših ljudi i na njihovom sve brojnijem i odlučujućem učesću u upravljanju društvenom imovinom i političkom životu zemlje. To je naročito došlo do izražaja kroz rad samoupravnih organa u poduzećima, u radu narodnih odbora, savjeta, komisija i drugih tijela u organima državne uprave.

Posebni je cilj ovog članka osvrta na rad narodnih odbora općina našeg područja, da vidimo koliko se postiglo u proširivanju masovne baze vlasti i kontroli narodnih masa našeg područja nad državnom i privrednom upravom.

Na području Narodnog odbora kotara Šibenik djeluje 8 narodnih odbora općina, a broj stanovnika koje oni sačinjavaju iznosi oko 57.000. Njih u narodnim odborima općina predstavlja 151 izabranik.

Rad narodnih odbora općina odvija se u sjednicama. U toku protekle godine održano je 65 sjednica na kojima su odbornici raspravljali o svim aktuelnim problemima sa područja privrede, komunalne izgradnje, kulture i socijalno-zdravstvene politike. Djelatnost narodnih odbora općina je u tom pogledu bila raznovrsna i ona je zavisila o specifičnom razvoju i prilikama svakog područja. O svim tretiranim pitanjima vodile su se šire diskusije, a naročito pri donošenju odluka, koje svojim propisima utječu na život sela, kao što su odluka o zaštiti polja, o cijeljenju pasa, i t. d. Kvalitet diskusija zavisi često o problemima koji se tretiraju. U prvi plan dolaze privredno-komunalna pitanja. O razvoju vinogradstva, voćarstva, i stočarstva, vrlo često su i s uspjehom raspravljali narodni odbori općina Đevrske, Skradin i Šibenik-Vanjski, a o snapredanju ribarstva, turizma i zanatstva NO-i općina Zlarin i Rogoznica. Najkrupnije rezultate su postigli NO-i općina na aktivizaciji masa u izgradnji škola, puteva, čartrnja i drugih komunalnih objekata, gdje se često sa minimalnim sredstvima postiglo mnogo.

Interes NO-a općina u rješavanju problema svojih područja porastao je prijenosom mnogih poslova iz nadležnosti NO-a kotara na NO općine. To su: naplata svih prihoda, rad škola i njihovo materijalno osiguranje,

do djela stalnih i jednokratnih pomoći socijalno nezbrinutim licima i t. d. Da bi mogli izvršavati sve poslove, NO kotara je narodnim odborima općina osigurao i odgovarajuća materijalna sredstva učesćem u svim prihodima NOK-a, a kad i to nije bilo dovoljno, davale su se dotacije.

Takav obim poslova izazvao je veliku zakonodavnu aktivnost NO-a općina. U proteklom periodu NO-i općina donijeli su 85 odluka, a broj donijetih rješenja penje se na dvostruki iznos. Većina donijetih normativnih akata je vrlo značajna za pravilno i zakonito funkcioniranje NO-a općina, a naročito odluka o budžetu, o zaštiti polja, o berbi grožđa, o obaveznom pohađanju tečajeva za zdravstveno prosvjeđivanje ženske omladine i t. d.

Međutim, bitni nedostatak je neefikasnost u sprovođenju donesenih mjera u život i neprovođenje kako se one ostvaruju. U sastavu NO-o općina djeluju komisije; mandatno-imunitetna, za molbe i žalbe, za odluke i komisija za budžet.

Svi su se te komisije rijetko sastajale i nisu ispunile ulogu namijenjenu Zakonom o narod-

nim odborima.

Mnogo aktivniji bili su savjeti NO-a općina, a posebno privredno-komunalni savjeti, zatim socijalno-zdravstveni i savjet za prosvjetu i kulturu.

Uloga savjeta je uglavnom pravilno shvaćena i oni su našli svoj sadržaj u radu. Savjeti su raspravljali o problemima privredne djelatnosti, radu škola i tečajeva, o načinu suzbijanja raznih bolesti, oživljavanju kulturno-prosvjetne djelatnosti i t. d. Rad savjeta je umnogome utjecao i na rad NO-a općina i uvijek, kad je o nekom problemu prethodno raspravljao savjet, uspjeh sjednica NO-a općine bio je veći, a zaključci pravilniji.

Osim ovih tijela pri NO-ima općina, djeluju i dvije posebne stalne komisije, koje rješavaju u upravnom postupku. To su komisija za prekršaje i komisija za naknadu poljskih šteta. I jedna i druga komisija rade u svim NO-ima općina.

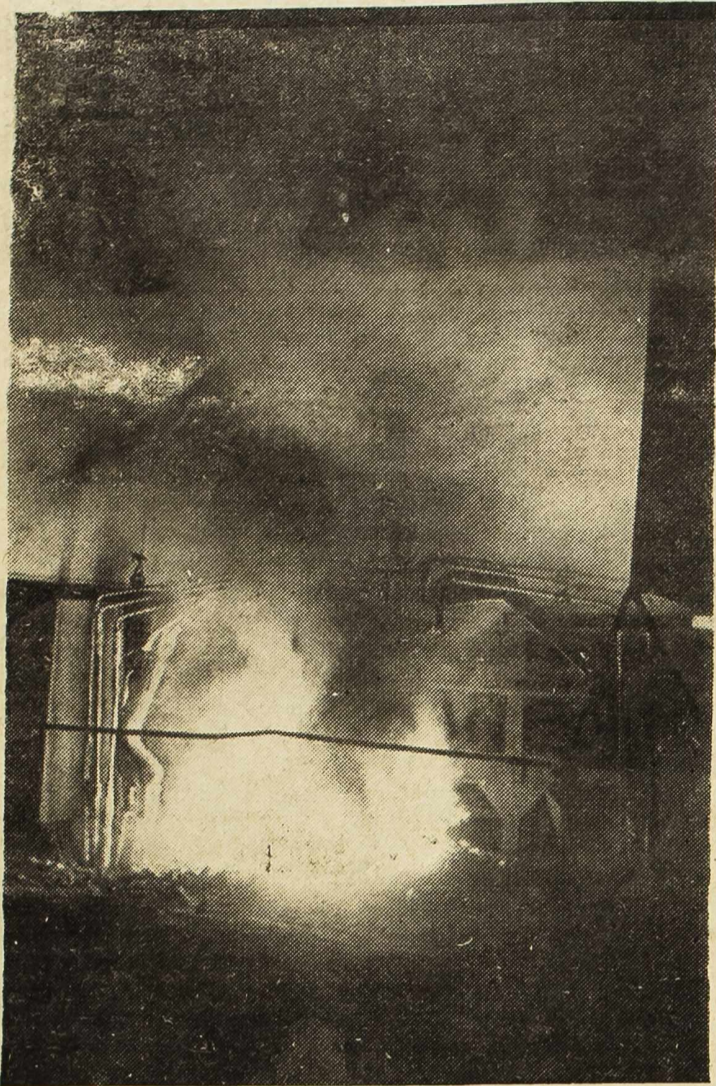
Radom i efikasnošću tih komisija smanjen je velik broj poljskih šteta, osigurano održavanje čistoće i čuvanje komunalnih objekata i čuvanje bolesnih od ekinokozke i t. d. Sumarno gledajući, te komisije su u o-

voj godini riješile oko 1.600 predmeta.

Te komisije uživaju potreban autoritet i počinjene štete se skoro redovito nadoknađuju. Pravilnost rada tih komisija potvrdila je i činjenica, da je na donijeta rješenja bilo svega 14 žalbi.

Radi uspješnijeg izvršavanja pojedinih poslova iz nadležnosti NO-a općina i radi olakšavanja građanima u ostvarivanju njihovih prava, u selima i naseljima područja NO-a općina kotara Šibenik formirano je 89 seoskih odbora. Praksa je pokazala da se njihov rad jače osjeća u teritorijalno većim općinama i obratno. Najaktivniji seoski odbori su na području općine Šibenik-Vanjski, gdje su oni bili stvarni nosioci svih akcija sela. Preko njih je NO općine sprovađao svoje zaključke u život. Međutim, u ostalim područjima oni nisu došli do jačeg izražaja.

Najvažnije probleme većina NO-a općina je rješavala putem zborova birača. U ovoj godini održano ih je 191. Putem zborova birača najčešće su rješavana pitanja korištenja seoskih pašnjaka, postavljanje poljara, razreza poreza i t. d. Međutim, zborovoditelji (Nastavak na 5. strani)

Detalj električne peći u Tvornici elektroda i ferolegura

U šibenskom garnizonu svečano proslavljen Dan Armije

Kao i svake, tako i ove godine na svečan način proslavljen je Dan Armije u Šibenskom garnizonu.

Uoči Dana Armije viši oficiri Komande garnizona vodili su razgovore sa mornarima u kojima su istakli pojedine važnije momente iz stvaranja i borbe naših jedinica, kao i neke lične doživljaje iz NOB. Istog dana poslije podne izveden je bogat kulturni program za mornare.

Uvečer, uoči Dana Armije, održana je u Narodnom kazalištu svečana priredba.

Na Dan Armije oficiri Garnizona održali su pripadnicima JNA predavanja o značenju Dana Armije. Predavanja sličnog sadržaja, oficiri su održali po osnovnim organizacijama Socijalističkog saveza i školama.

Istog dana, kapetan fregate drug Mile Počuca, izvršio je smotru jedinica Šibenskog garnizona. Tom prigodom on je održao kraći govor. Nakon toga bila je pročitana naredba o unapređenju, odlikovanjima i pohvalama. Povodom velikog praznika, u domu JRM izvršeno je svečano primanje.

Grupa oficira Garnizona posjetila je dječji dom »Petar Grubišić«, gdje su djeci predali poklone Komande garnizona. Pionirke su se zahvalile na darovima i pažnji, koju im ukazuju predstavnici naše Armije, i tom prilikom su recitirale nekoliko

pjesama o junačkoj Armiji. Također su položeni vijenci na grobove boraca, koji su pali u NOB-i. Navečer je u domu JRM održana svečana zabava.

Na programu proslave bila su i mnoga sportska natjecanja. Sve jedinice su se takmičile u nogometu, odbojci i šahu, a pobjednici su bili nagrađeni.

Uoči Dana Armije kao i na sam dan proslave svi brodovi JRM bili su okićeni zastavama, a zgrada Komande garnizona bila je iluminirana, te je u večernjim satima pružala impozantnu sliku. U gradu su bile izložene slike iz Narodnooslobodilačke borbe, kao i one koje su prikazivale život i rad jedinica naše Armije.

Sličan program proslave održan je i u garnizonu Rogoznica.

M. Z.

Proslava u srednjim školama

Na zajedničkoj proslavi Dana Armije gimnazije i učiteljske škole, učenik učiteljske škole Duško Strbac održao je referat o postanku naše Armije. Tom prilikom su podijeljene značke, pohvale i knjige istaknutim učenicima i učenicima pripadnicima predvojničke obuke.

Prelaznu zastavicu predvojničke obuke za srednje škole dobile su učenice VIII b razreda gimnazije.

M. Z.

I Rogoznica je slavila

U Rogoznici je na svečan način proslavljen Dan JNA.

Uoči 22. prosinca održana je svečana akademija. Pjevački zbor pionira otpjevao je himnu, a zatim je major Danko Jarnević pročitao prigodni referat. Nakon toga su pioniri izveli umjetnički program. Pionirka Neda Lovrić recitirala je pjesmu »Armiji«, što se osobito svidjelo prisutnima. Pjesmu »Sedam ispita« recitirao je pionir Ante Dobrović. Folklorna grupa pionira uspješno je izvela splet vojvodanskih kola.

Kod uvježbavanja programa za ovu svečanost pomagali su pripadnici JRM, koji su sa mnogo zalaganja radili sa djecom. Mornar Nikola Gverović radio je sa pjevačkim horom, a Lacko Sander vježbao je kola, dok je Mi-

ralem Bakšić s pionirima uvježbavao recitacije i igrokaz.

Na sam Dan Armije održan je sastanak pionirskog odreda na kojem je izabrana delegacija pionira, koji su pošli da pripadnicima naše Armije čestitaju praznik. U dvorani, osim pripadnika Armije, nalazili su se predstavnici vlasti i masovnih organizacija. Pionirka Tonča Bego je u ime pionirskog odreda čestitala velikim praznik drugu komandantu, a preko njega i svim pripadnicima JNA. Na kraju mu je poklonila buket cvijeća. Pionirka Marija Živković je tom prilikom recitirala pjesmu »Naša Armija«. Pioniri su bili toplo pozdravljeni od prisutnih uz poklonike drugu Titu i našoj junačkoj Armiji.

Tonča Lušić

250-godišnjica vađenja spužava Slavlje naroda Krapnja

U prošlu nedjelju narod Krapnja je na svečan način proslavio 250-godišnjicu vađenja spužava.

Na otoku je toga dana vladalo zaista prazničko raspoloženje. Mnogstvo naroda, obala i kuće ukrašene zelenilom i brojnim zastavama. Muzika šibenskog garnizona prolazi kroz mjesto. Razliježu se zvuci marševa. Na prostoru obale, gdje narod očekuje početak mitinga, podignuta je tribina ukrašena zelenilom i zastavama. Dominiraju slike druga Tita i ostalih naših rukovodilaca. Tu, u neposrednoj blizini, poduzeće »Spuzvar« je izložilo uzorne primjerke spužava i korralja.

Proslavi su prisustvovali i brojni gosti iz grada. Među njim a su predstavnici Kotarskog i Gradskog komiteta SK, narodne vlasti i JNA, te predstavnici naših većih poduzeća.

Na svečanom mitingu, drug Kruno Jaram, predsjednik odbora za proslavu govorio je o historijatu vađenja spužava, a zatim je drug Pere Skarica, sekretar Kotarskog komiteta čestitao prisutnom narodu značajnu godišnjicu.

Sa mitinga je oduševljeni narod uputio pozdravni telegram voljenom drugu Titu. Nakon mitinga, vojna muzika je dala koncert, a zatim je poduzeće »Spuzvar« priredilo uzvanicama ručak.

Veselje naroda potrajalo je do kasne večeri.

Netom se spominje otočić Krapanj ili je riječ o njegovim ljudima, odmah pomislite na spužve i u stranom svijetu pročulo se za Krapnjane i za kvalitet njihovih spužava. Zahvaljujući upra-

va i u stranom svijetu pročulo se za Krapnjane i za kvalitet njihovih spužava. Zahvaljujući upra-

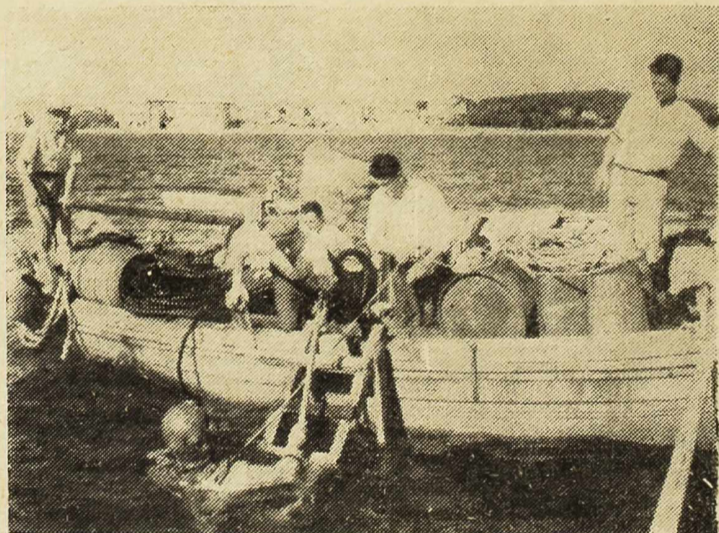
va usko su povezani s iskusnim i odvažnim ronionicima - bivšim spužvarima sa malog otoka.

Vađenje potopljenih brodova za razvitak naše pomorske privrede bilo je od životnog značenja za mladu državu. Krapnanski ronionci su u tome dali svoj prilog, koji nije malen a niti beznačajan.

Godine 1910. ustanovljena je u Krapnju ribarsko-spužvarska zadruža, koja je u Šibeniku imala čističonicu spužava. Njen rad započeo je 1912. godine. Za vrijeme prve talijanske okupacije vađenje spužava je prestalo, da bi se opet nastavilo 1921. nakon odlaska okupatora. Vlasnici ronilačkih aparata osnovali su 1924. g. svoju Jadransko-spužvarsku zadružu. U III. svjetskom ratu vađenje spužava djelomično je opalo, da bi 1943. potpuno zamrlo. Grupa ronilaca iz Krapnja odlazi u Narodno-oslobodilačku borbu. Na Visu je osnovana ronilačka četa koja nakon oslobođenja radi na vađenju potopljenih brodova, što je bilo od velikog značenja za jačanje naše mlade mornarice.

Godine 1945. osnovana je ronilačko-spužvarska zadruža koja je nakon dvije godine slabog djelovanja prestala postojati. Godinu dana kasnije nacionalizirana su spužvolovna osnovna sredstva koja su dana na upotrebu novooosnovanom poduzeću »Spuzvar« koje i danas postoji.

Na sam dan proslave uprava poduzeća »Spuzvar« je izdala pohvalnice tridesetorici radnika, koji su zaslužni za rad poduzeća, koje dalmatinske spužve uspješno plasira na domaćem i stranom tržištu.

Spuzvari Krapnja na poslu

I nije nikakvo čudo, što je Krapanj postao pojam za vađenje spužava. Zilavi stanovnici tog malog otoka iz pokoljenja u pokoljenje već punih 250 godina obavljaju taj naporni posao. U početku ostima u pličacima, a kasnije modernijim napravama vade spužvu iz velikih dubina našega mora.

Još 1704. godine za lijepog vremena otisnula se od otočića gajeta sa dvojicom mještana, koji su uspjeli da iz pličaka nedaleko otoka izvade ostima prve spužve. Oni su time udarili temelje jednoj privrednoj grani, koja ima tako snažan utjecaj na život otočića i njegovih stanovnika. Od tada lov spužava postaje glavno zanimanje otočana, a Krapnjani se afirmiraju kao odvažni ronionci i pravi majstori - spužvari. Ne samo u zemlji, nego

vo njima dalmatinska spužva je visoko cijenjena u svijetu.

»Ostičari« nisu bili zadovoljni primitivnim načinom vađenja spužava. Priželjkivali su suvremenija sredstva s kojima će osigurati unosniji ulov. Zelja im se ispunila. Prvi ronilački aparat pojavio se u Krapnju 1893. godine. Ondašnja spužvarska zadruža mogla je tada poduzimati i ozbiljnije pothvate.

U to vrijeme na otoku ima već četrnaest sposobnih ronilaca. Od tada je mali otok Krapanj dao čitavu plejadu odvažnih ronilaca čiji je svijet duboko ispod površine mora, a ronjenje - sam život. Mnogi se od njih kasnije odvajaju i otputuju na druga područja. Traže drugi posao i nalaze ga, ali uvijek u svom omiljenom svijetu - u dubinama mora. Djelovanje i uspjesi »Brodospa-

Buržoazija i kultura

Da li je buržoazija, koja voli glamliti da spasava kulturu i umjetnost, doista toliko očana tim dvjema najvećim kategorijama ljudskog izraza? Ne pokazuje li posljednjih sto godina evropske i svjetske historije, da stvarnost građanskog svijeta nosi u sebi anti-kulturne i anti-umjetničke tendencije? A zar, naročito, Prvi i Drugi svjetski rat nisu definitivno demaskirali taj izvikan »kulturni afinitet« buržoazije i nepobitno dokazali, da građanska klasa pomaže umjetnost i kulturu, kao što krvnik na stratištu pomaže nemoćnom osuđeniku da se popne na stolicu, da bi mu lakše bacio omču oko vrata?

Buržuj, u svojoj suštini, nema smisla za svijet kulture i umjetnosti. Stakorski vezan za svoje probavne organe, sa srcem u novčaniku i estetikom u truhu, on smatra svako umjetničko stvaranje besmislenom djelatnošću, kojom čovjek uzaludno troši svoje vrijeme i jalovo rasipa svoje snage. Kao praktičan čovjek, čovjek privrede par excellence, građanin pod radom, kaže F. Werfel, nije shvatio ništa drugo, nego samo ekonomsku djelatnost, što znači fabričnu djelatnost u proizvodnji materijalnih dobara i njihovoj proizvodnji, odnosno, stjecanje novca.

Osnos buržoazije prema kulturi, zaista, jednak je odnosu krvnika prema žrtvi. No osim toga, kapitalizam postaje upravo užasan, kad se samo sjetimo činjenice, da je milijune i stotine milijuna ljudi potpuno lišio kulture. A biti lišen kulture, rekao je jedan naš pjesnik, znači trpjeti u veliku nesreću.

Svijet bogatih sve oduzima svjetu siromašnih. Zuljevite ruke se siju žito, sabiru sazele vlati pšenice, kuju plitogove, tkaju tkanine, buše planine, kopaju u rovu, pale svjetlost u svjetionici, a bore se s bijesom talasa na oceanima, pa ipak ostaju prazne i u mraku izgubljene, jer im svijet bogatih sve otima: crnu koru kruha i umdeset slova alfabeta.

Ta je činjenica dvostruko tragična. Tragična za stotine milijuna ljudi i tragična za kulturu kao takvu, jer između nje i ljudi postoji kineski zid. I tako, većina, ogromna većina u svijetu živi životom, koji nije vrijedan da se živi. Da, to je ona sablasna stvarnost, protiv koje je ustao K. Marx. Stvarnost, koja ubija čovjekovu unutrašnju fizionomiju i čitav svijet njegova intelekta i emocija, pretvarajući ljude u automate i razlomke. Stvarnost buržoaskog poretka, u kojemu proces onečovječenja čovjeka već toliko dugo traje.

Uvijek, kad čitam historiju književnosti bilo kojega naroda, u meni se javlja mučno saznanje, da je to, zapravo, historija bijede i pasje stvarnosti, u kojoj su živjeli, umirali, ubijali se ili svršavali u tamnice i ubožnice karakterni i prominentni umjetnici i filozofi. Svjet su te književne historije sumorne i tragične. Iz njih možemo izvesti zaključak, da kulturni stvaraoci u buržoaskom društvu ne znače ništa, da su uvijek bili bez ugleda, često puta bez uposlenja, još češće gladni i odrpani, izgnani najbestidnijim šikanacijama, prezreni kao prosjaci i progonjeni kao zločinci. Naročito žalostan i siv bijaše život naših umjetnika, koji su, ismijani i neshvaćeni, vegetirali u mizernoj i anti-kulturnoj sredini, u kojoj su glavnu riječ imali kramari, štrebeni i

mediokriteti. I dok ovi provode lagodan život u porodičnom krugu ili putuju u Rim, Pariz i druge gradove, o kojima, u zagradama rečeno, nisu ništa znali da pričaju, jer su bili nesposobni za misao i emociju, a još nesposobniji da ih izraze (Martin u Zagreb! Martin iz Zagreba!), dotle Karas, Lisinski, Vraz, Botić, Senoa, Felbinger, Račić, Kranjčević, Matoš, Polić-Kamov i drugi talenti žive o kruhu i vodi, umiru mladi u hladnim mansardama, ubijaju se ili skapaju u tuđini poput šugavih pasa. Zaista, tko bi mogao negirati, da historija književnosti nije, u stvari, mnogo više historija gladi, progona, ludnica, tamnica, ubožnica, samoubistava i mračnih agonija najistaknutijih stvaralaca, nego što je historija književnosti i kulture uopće?

Cesto razmišljam o tragičnosti pisaca. Pritom se uvijek sjetim svojeg kratkotrajnog boravka u Sarajevu, kad sam, s jednim prijateljem, posjetio Kranjčevićev grob.

Bijaše to preposljednjeg proljeća uoči Drugog svjetskog rata. Tad je nad nemirnim i nespokojnim svijetom, poput crnih gavranovih krila, ledjela tjeskobna avet smrti, jer su pacozderske fašističke gomile nestrujivo čekale čas da zapale pripremljene lagume i Evropu pretvore u prah i pepeo.

Na Trebeviću je još bilo snijega. Nebom su, poput vesele djece, nestavno prolazili laguni, bijeli i prozračni oblaci. Na mahove je padala sitna i skoro nečujna kiša. Pokatkad, između oblaka, prokrala bi se zlatna svjetlost surca, te mi se činilo da to ne pada kiša, nego da s njeba padaju sjajna zrnca srebra ili bisera.

Dugo sam stajao pred spomenikom na Kranjčevićevu grobu i gledao uklesana anđela, sputanih ruku i nogu, kako nastoji da zamahne krilima i poleti usret suncu i zvijezdama. No sve mu je uzalud, jer su od njega tako daleko izvori svjetlosti, a on je, ovaj, slab i nemoćan da oslobodi bijelu čežnju svojih bijelih krila iz crnog i kužnog blata («Sa dvije pjesme i tri suze ode proljet pjesnikova»). Kranjčević.

Stotine i hiljade biografskih podataka o Kranjčeviću ne bi mogle jače izraziti svu životnu tragiku jednoga genija, nego što je izražava taj spomenik. I ne samo to. On, ujedno, simbolički ilustrira svu blatnu realnost građanskog društvenog trajanja, u kojemu ljudi ne mogu biti čisto što žele i što bi morali biti. Nije to samo tragika Kranjčevića. To je tragika svih nadarenosti i svih ljudi u carstvu višavine stvari i novca nad čovjekom.

Prostor me sprečava da govorim o beskrajnom nizu izvršenih zločina i nasilja na ovoj planeti. Tko može izbrojiti, koliko je buržoazija, u bezobzirnom kolonijalnom osvajanju, uništila kulturnih reona domorodčkog stanovništva u Aziji, Africi i Americi? A koliko je evropskih kulturnih i umjetničkih reona zbrisala s površine zemlje u toku mnogobrojnih osvajačkih ratova? Kad bi to bio samo slučaj s Louvainom, bilo bi dovoljno da nepozivo i zauvijek osuđeno »kulturno« buržoaziju, koja je taj grad, za Prvog svjetskog rata, potpuno savnila sa zemljom. U bijesu tog razaranja propale su mnogobrojne slike nedostiživih riječ imali kramari, štrebeni i

drugih velikih majstora kista. Nije li, davno prije Louvaina, jedan čuveni filozof predgrađanskog svijeta, Leibnitz, u analizi evropske stvarnosti konstatirao, da je rdav Evropijanim gorid divljaka, budući da proračuno i rafinirano vrši zlo? A što bi on tek danas rekao za one, koji su pripremili, započeli i vodili dva najstrašnija i najkrvavija rata, u kojima su ubijeni milijuni i milijuni ljudi, uništene stotine i hiljade škola, biblioteka, muzeja, kazališta i sveučilišta?

Cetvrti i peti decenij našeg stoljeća ispunjeni su totalnim mahmitanjem građanskog svijeta protiv slobodne ljudske misli. Tako je na pr. buržoazija u Njemačkoj bacila u oganj djela Marxa, Engelsa, Bebelja, Lenjina, Heineha, Hercena, Thomasa i Heinricha Manna, Remarquea, Tollera, Zweiga, Werfela, Ossietzkoga i drugih boraca protiv tiranije i ropstva. U svežderući i sverzozornom plamenu nestala su najveća ostvarenja pera, kista i dljeta. A što se može reći o užasnim pustošenjima u Drugom svjetskom ratu? Čovjek ostaje potpuno nijem pred tim strahotama, koje prevazilaze domet i najbogatijeg ljudskog izraza.

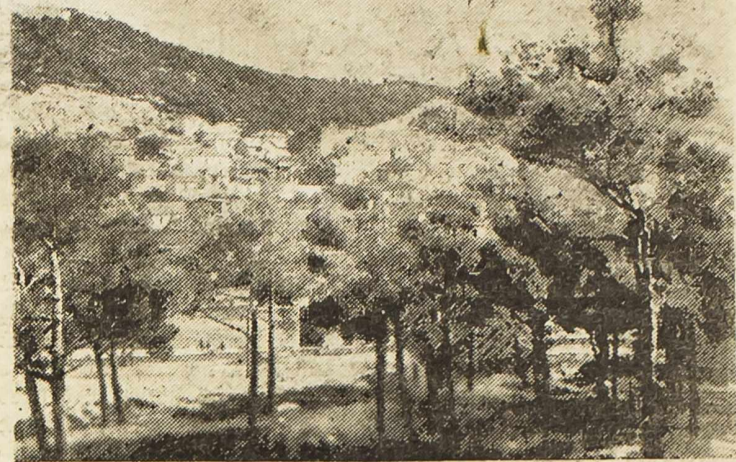
Gradansko je društvo došlo do kraja svojeg puta. Ono bi, nema sumnje, htjelo da uspori svoj svršetak, ako već ne može da ga spriječi. Iz bjesomućnog nastojanja građanskog svijeta, da spasi svoje klasne pozicije rezultira svirepa stvarnost, koja znači zapreku ljudskom razvitku na svima linijama: u ekonomici, kao i u kulturi i umjetnosti.

Brodolomnik se, kako vele, hvata i slamke. Tako i buržuj, do grla u vodi, nastoji da spasi svoju kožu, pa zato baca sav teret, koji ga vuče na dno. Neki idu dodavola i knjige, i slike, i muzeji, i biblioteke! Što će njemu sve to? Kultura mu je potrebna kao i pijesak u Sahari. Svega se on odriče. Svega, osim novca. On mu je fetiš, idol, bog. Novac mu sve daje: ugled, vlast, silu. Novcem se može sve izmjeriti: vrijednost pšenice i vrijednost Michelangelaa. Ako se od kulture i umjetnosti mogu proizvoditi topovi ili umjetno gnjivo, onda će građanin rado investirati svoj kapital u takvu proizvodnju. Nije važno, što se proizvodi, nego je važna rentabilnost proizvoda. Umjetnička knjiga ili toaletni papir sasvim su mu ekvivalentni, jer on u njima ne gleda dvije različite kategorije, nego samo jednu. A to je roba. Roba za prodaju. A s prodajom je vezan profit. I baš tom gladnom interesu većine izdavačkih poduzeća na Zapadu mora se pripisati milijunska tiraža pornografskih ilustracija i stripova.

Stvarnost kapitalističkog uređenja je dijabolična i slaboumna.

Ona unakazuje čovjeka, otima mu ličnost, ponizuje ga kao stvaraoca i obezvređuje najveće kategorije ljudskog izraza: kulturu i umjetnost. I ne samo da ih obezvređuje, nego ih i sprečava, onemogućava i guši, budući da u toj stvarnosti postoji samo svijet mehaniziranih ljudskih mravi, umjesto svijeta slobodnih ljudi.

Nikola Perketa

„ŠIBENSKA REVIIJA“

Kad imamo pred sobom časopis, koji se zove »Šibenska revija«, kad taj časopis treba da donosi literarne tvorevine i tretira kulturno-umjetničku i ostalu problematiku grada čije ime nosi, dakle, kad je lokaliziran, onda nam se neminovno nameću misli o kulturnom i uopće intelektualnom bogatstvu ili siromaštvu sredine iz koje je časopis nikao. Tu dolaze u obzir kulturne manifestacije prošlosti i sadržajnost sadašnjeg života, koja bi bila vrijedna da je se na umjetnički način uobličila, odnosno u stanju da pokrene stvaraoca na aktivnost. To, skupa s izvjesnim brojem građana vještih na peru, stvara uslove za pokretanje jednog časopisa, a može uvjetovati i neminovnost njegovog pokretanja.

Da Šibenik ima bogatu političku, revolucionarnu, kulturnu i umjetničku prošlost, da sadašnjost vrvi od svakodnevnih zbivanja na političkom, privrednom i kulturnom polju, koja su posljedica socijalističkog preobražaja, odnosno sam preobražaj, da to sve skupa daje enormni materijal za bilo koji časopis, o tome je sigurno suvišno i govoriti. A ima isto tako i priličan broj ljudi, koji bi svojom suradnjom njegove strane ispunjavali sadržajem, čiji bi i kvantitet i kvalitet bio dostojan i prošlosti i sadašnjosti našeg grada.

Kad sam listao »Osvit«, koji je sad postao prvi broj »Šibenske revije«, o svemu tome nisam mislio. Ne znam da li je izdavač časopisa (Udruženje šibenskih studenata) pri mijenjanju njegovog naziva o tome mislio. Da li je mislio o obavezama koje se

neminovno nameću izdavaču, kad časopisu daje naziv grada kao što je Šibenik? Meni se čini da od »Šibenske revije« imamo tražiti više, mnogo više, nego od »Osvita«. Ne ulazeći u kvantitet onoga što je štampano, zar četrdesetak strana u tri mjeseca predstavljaju maksimum onoga što možemo dati!

Daleko sam od toga da ne bih pozdravio inicijativu šibenskih studenata. Ona je svakako korisna i vrijedna. Međutim, da bi časopis odgovorio svojoj svrsi i bio reprezentativni časopis našeg grada, potrebna mu je besumnje izdašna suradnja što većeg broja građana, javnih i kulturnih radnika, kojih u gradu ima priličan broj. Da li su studenti u stanju da angažiraju ove građane, da osiguraju njihovu suradnju? Osiguranje te suradnje znači u stvari stvaranje fundusa bez kojeg je svako pokretanje časopisa jalovo. Zar je malo časopisa, pa i onih republičkih značaja moralo kapitulirati i prestalo izlaziti radi pomanjkanja materijala, odnosno široke suradnje. Ako je časopis od samog početka osuđen na bijedno životarenje, ako je njegov urednik primoran da trči od nemila do nedraga da bi skudkao bilo kakav materijal s kojim bi ispunio određeni broj strana, onda je takav časopis mrtvorodenče. Istorijat takvih časopisa je redovito isti: prva dva ili tri broja izađu prilično

pretplatno. A kakav može biti kvalitet časopisa čije uredništvo nema pred sobom bogati materijal iz kojeg će izabrati najbolje, već je primorano da štampa sve ono što dobije, jer to jedva dotječe za ispunjenje barem približno pristojnog broja strana.

Prvi brojevi časopisa su obično odraz onog početnog elana, koji se očituje u bogatstvu materijala i njegovom kvalitetu s kojim na sebe skreće pažnju i potiče interes i pretskazuje svoje daljnje uspješno djelovanje. Za »Šibensku reviju« to se baš ne bi moglo reći i to je baš ono što me je najviše i ponukalo da napišem ove retke. Pogledajno sadržaj: u prvom, glavnom dijelu časopisa tri prozna sastava Petra Bilušića, Borisa Baice i Borisa Kale, sva tri slike iz vremena okupacije. Oni se izmjenjuju s pjesmama Vladimira Popovića, Vojina Jelića, Roka Dobre i Grete Merle, koje su svakako najvredniji dio časopisa. U osvrtima imamo »Nekoliko misli o problemu Krke« Mladena Frigačevića (možda bi ovaj članak bolje odgovarao kakvom prirodoslovnom časopisu), a zatim »Marginalije uz »Iskrice i shvaćanje Tommasea kod nas« Nikole Vončine i »O Nušiću danas« Ive Livakovića (možda bi bilo umjerenije da je Livaković pisao o izvođenju Nušića u Šibeniku!). Na kraju su bilješke iz kulturnog života u Šibeniku u proteklom razdoblju.

Nisam sve to napisao zato, da bih možda napao i osudio »Šibensku reviju«. Naprotiv, smatram da je, makar i takva kakva je, dobro što je izašla. Ono što je eventualno propušteno pri njezinom pokretanju može se naknadno učiniti. Najzad imamo šibenski časopis i svaki onaj koji bi mogao pridonijeti njegovom kvalitetu i dati svoj vrijedan prilog treba da osjeća obavezu prema njemu. Mislim da bi studentima trebao naročito da pruži pomoć Klub kulturnih i prosvjetnih radnika »Vinko Maglica«. Ništa nas ne bi trebalo smetati što časopis izdaju studenti, njegove strane treba da budu otvorene svakome čija suradnja bi mogla obogatiti njegov sadržaj. »Zadarska revija« može u priličnoj mjeri služiti kao uzor.

Naročito ne dozvoliti da »Šibenska revija« postane sredstvo izvjavljanja samozvanih »književnika«, kojima je najvažnije da njihove »umotvorine« budu štampane, a papir, kao papir, svi podnosi. To se može dogoditi, ako ga se prepusti samom sebi i jalovom životarenju, ako se pretvori u organ onih, koji su tek jednim okom malo provirili u svijet umjetnosti, a već misle da njihova imena treba da uđu u povijest naše kulture.

Siromaštvo na stranama »Šibenske revije«, mogli bi neki tumačiti i kao siromaštvo i kulturnog života u našem gradu. Međutim, da bi pokazali da nije tako, javni i kulturni radnici će se sigurno pobrinuti da »Šibenska revija« vjerno odražava šibenske mogućnosti, te će na taj način ona biti i revija i šibenska.

O BAVIJEST

Obavještavam cijenjene mušterije, nadležstva, ustanove, preduzeća kao i ostalo građanstvo, da otvaram radionicu precizne mehanike dana 2. I. 1955. g. u ulici Roberta Visiani br. 4. (u zgradi Stjepana Karkovića).

Primam na popravak sve vrste pisacih kao i računskih strojeva. Usluge vršim stručno i solidno.

ROGULIĆ ALEKSANDAR
Radionica precizne mehanike
Ul. Roberta Visiani br. 4.
Šibenik

O BAVIJEST

Opća bolnica u Šibeniku obavještava da će od 1. siječnja 1955. god. posjeti bolesnicima biti dozvoljeni utorkom, četvrtkom i nedjeljom od 12.30 do 14 sati. Posjeti roditeljima i bolesnicima na raznom odjeljenju nisu uopće nikome dozvoljeni.

RAVNATELJSTVO BOLNICE

NARODNI ODBOR OPĆINE ŠIBENIK-VANJSKI

čestita

RADNIM LJUDIMA GRADA I KOTARA

NOVU 1955. GODINU

Naša reportaža

Razgovor ugodni o našem turizmu

Da u našem gradu postoji Turističko društvo, poznato je skoro svakom našem građaninu. No da li je poznato što to društvo radi i što namjerava da radi?

To pitanje je i mene zaokupilo, pa sam ovih dana u dokolici vremena, onako iz ljubopitljivosti, navratio u društvene prostorije, da eventualno zadovoljim svoju znatiželju. I zbilja sreća mi je bila sklona, jer sam tamo zatekao nekoliko najodgovornijih društvenih funkcionera, pa nisam imao razloga da strahujem, da će se vratiti neobavljena posla.

Moram priznati, da sam tom zgodom bio prilično raspoložen za zadjevica, pa mi je već na ulazu u prostorije zatitrao osmijeh na licu, jer sam računao sa plodnim tlom za tu svoju pakosnu rabotu. Ovakvo moje raspoloženje došlo je kao posljedica inače moje sklonosti, da skeptički gledam na svaku novu pojavu u našem društvenom životu.

Nisam okolišavao, nego sam onako: »s neba pa u rebra« postavio im pitanje: »Koja je zapravo svrha tog vašeg društva?«

Na odgovor nisam dugo čekao, jer su prisutni drugovi veoma susretljivo nastojali da zadovolje moju znatiželju.

Nadopunjujući se međusobno, počeli su od prilike nekim kronološkim redom:

»Svaki početak je težak, pa tako je i sa radom našeg društva, jer ni nas nisu mimišle one »porodajne muke«.

Kada smo počeli sa radom polovinom prošle godine, ništa nismo imali. Postojala je jedino volja za rad. Trebalo se uhvatiti u koštac ne samo sa materijalnim nedaćama, nego i sa raznim konzervativnim predrasudama.

Osnovni zadaci našeg društva postavljeni su na osnivačkoj skupštini i oni su mnogostrani, pa ćemo spomenuti samo neke: Razviti svestranu propagandu za oživljenje turističke djelatnosti na području Šibenika i okoline, kao vrlo korisne privredne grane.

Poraditi na osposobljenju što većeg broja kupališnih i ugostiteljskih objekata, kao uslova za pridobijanje domaćih i stranih gostiju.

Uskladiti rad postojećih turističko-ugostiteljskih organizacija i ustanova.

Okupiti što veći broj poduzetnika članstva, te u tu svrhu urediti društvene prostorije.

Organizirati što češće društvene izlete, i t. d. i t. d.

Dakle, kao što vidite, samo ovih nekoliko navedenih zadataka pružaju široko polje rada.

A što smo, i koliko od toga ostvarili, reći ćemo vam i to u kratko:

»Evo pogledajte samo ove naše prostorije, pa sami ocijenite, koliko je trebalo truda i materijalnih napora, da se one prilagode društvenim potrebama i da dobiju neki kulturni izgled. U njima danas stoji lijepi broj domaćih i inozemnih časopisa i ilustracija, nešto dnevne štampe, šah i t. d., a u najskorije vrijeme nabavit ćemo i radio-prijemnik.

U cilju propagandnog djelovanja izdali smo ove godine veoma uspješni prospekt našeg grada i okoline sa nizom turističkih atrakcija.

Okupili smo velik broj građana i privrednih poduzetaca u naše članstvo, čiji su nam doprinosi omogućili izvršenje jednog dijela postavljenih zadataka.

Organizirali smo izlet na Plitvička jezera i našu bližu okolinu.

Ispitali smo mogućnost preuređenja postojeće otkupne ribarske stanice na Kornatima u turističke svrhe, gdje bi se izgradio lijep pansion, a isto tako je ispitana mogućnost adaptacije već postojećih objekata u Tijesnom, Rogoznici i Zlarinu.

No daleko smo od toga, da bi bili potpuno zadovoljni sa našim uspjesima. Naravno smo podbacili u radu na međusobnom upoznavanju i zbližavanju našeg članstva kroz što češće grupne izlete kao najpodesniji formi za to, čemu kanimo u idućoj godini posvetiti posebnu pažnju.

Saslušao sam pažljivo izlaganja prisutnih drugova i stekao dojam, da su svi od reda neobično zagrijani za taj svoj amaterski poziv, jer ga vrše pored svojih redovnih dužnosti. To me je i ponukalo, da se ne zadovoljim samo s rezultatima proteklog vremena, nego da malo prorešetamo i predstojeće zadatke i namjere.

U tome smislu sam im i postavio pitanje, pa evo iznosim i ovaj dio razgovora:

»Program našeg budućeg rada veoma je bogat i raznovrstan. Razumije se, da je sve skupčano s osiguranjem materijalnih sredstava. Ali sudeći po raspoloženju i razumijevanju mjerodavnih faktora, možemo očekivati, da će to pitanje biti uspješno riješeno, a time će se znatno olakšati i naš rad.

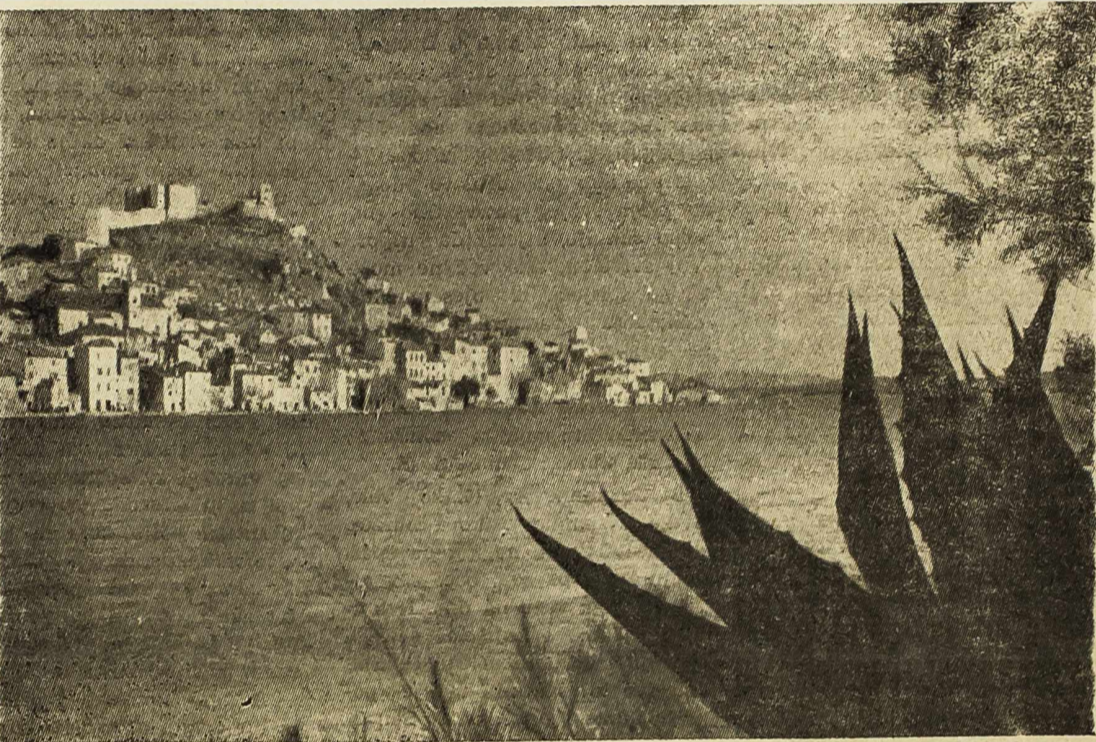
Sada proučavamo pitanje uređenja kupališnog prostora na Martinskoj. Tako kanimo postaviti jednu betonsku pistu sa stepenicama za silazak u more, kao i prostranu kabinu za odlaganje garderobe.

Radimo na tome, da bi se uz pomoć Tvornice lakih metala »Boris Kidrič« na obalnom posaju Ražina podiglo jedno malo kupalište sa kopnenim prilazom, koje bi bilo građanima pristupačno preko čitave godine. Nadalje, da se osigura brz, udoban i siguran prijevoz na kupalište Jadriju, te dovrši uređenje plaže u Zlarinu ispred vile »Makale«. Na taj način stvorit će se široke mogućnosti i našim građanima i gostima sa strane, da za vrijeme sezone mogu svaki dio svog slobodnog vremena provesti na kupanju uz daleko povoljnije uslove od ostalih.

Pitanju uređenja Jadrije i njenog daljnjeg planskog izgra-

dustrijskog bazena. To se pravdalo tobožnjim pomanjkanjem odgovarajućeg ugostiteljstva, nedostatkom uređenih kupališta, pomanjkanjem prirodnih atrakcija i slično. Protiv takvog, po našoj ocjeni skroz pogrešnog stanovišta, mi smo odmah u početku našeg rada energično istupili dokazujući baš suprotno, da su rijetki predjeli na našem Jadranu, koji pružaju takovo izobilje prirodnih ljepota kao Šibenik sa svojom okolinom. Trebalo se dugi i uporno boriti, dok su konačno centralna turistička rukovodstva uvidjela svoju omašku, koja je danas iz osnove ispravljena i naš grad sa svojom okolinom dobio je status turističkog teritorija.

Možda će nam se s pravom prigovoriti, da smo zanemarili priređivanje izleta i drugih društvenih razonada, što smo već i sami napomenuli i priznali kao naš propust. Ali mislimo da pri-

divanja, posvetit ćemo najveću pažnju. U tome pravcu već je stručna komisija izvršila detaljan pregled terena i pristupila izradi regulacione osnove.

Ogroman interes raznih poduzeća i ustanova iz unutrašnjosti naše zemlje za podizanje weekend kućica, kao i živo zanimanje inozemnih turističkih ustanova za organiziranje kampiranja uredaja, sportskog ribolova i slično, pružaju nam svijetlu perspektivu u razvoju tog našeg prekrasnog kutića prirode.

Obzirom na postojeće uslove, već smo izvršili pripreme, da na području šibenske okoline pomognemo osnivanje desetakovnih turističkih društava, što će se svakako povoljno odraziti u daljnjem svestranom razvitku turističke djelatnosti.

Među prvim zadacima nalazi se i nabavka jedne brodice — bankase sa 30—40 sjedišta, koja bi služila za potrebe domaćih i stranih turista i za manje grupne izlete našeg članstva i ostalog građanstva.

Naše društvo će i nadalje pružiti svoju punu suradnju narodnoj vlasti oko uređenja za turističke potrebe objekata na Kornatima, u Tijesnu, Zlarinu, Rogoznici i t. d.

Kao što vidite, mi se ne zanosimo nekim grandanskim planovima i sve to, što smo predvidjeli i postavili pred sebe kao zadatke, ima svoju i realnu osnovu i prijeku potrebu dovršenja.

Na kraju bi željeli da ukaže-

mo na još neke momente, koje treba imati u vidu pri ocjeni našeg rada.

lome treba imati u vidu činjenicu, da do sada nismo imali neko tehničko lice, koje bi preuzelo na sebe tu brigu, jer nama i pored najbolje volje nije to bilo moguće, pošto svaki od nas ima svoje puno radno zaduženje u raznim ustanovama. No i to je pitanje dobilo svoje rješenje angažiranjem jednog profesionalnog radnika.

E pa dobro, ali recite mi još, kako mislite smoći materijalna sredstva za ostvarenje vaših planova, glasilo je moje zadnje pitanje.

»Da, vidite, to je ono o čemu mi neprestano razmišljamo i raspravljamo!

Sve to, što smo do danas ostvarili, imamo zahvaliti našem građanstvu, našim privrednim poduzetcima i našim rukovoditeljima drugovima, koji su pokretali veliko razumijevanje. Tu posebno moramo istaći svestranu pomoć naše narodne vlasti.

Mi i nadalje računamo na tu potporu, samo u širem obimu. Naravno apeliramo na naša privredna poduzeća i ustanove, da nas u tome pomognu, jer svaki priloženi dinar korisno će poslužiti općim potrebama građanstva i naše društvene zajednice.

I tako je moja znatiželja bila uglavnom zadovoljena. Nisam imao namjeru, da iz ovog nezvanog razgovora konstruiram neku reportažnu sličicu, no i ipak sam pomislio da ne će biti suvišno, ako se i naše građanstvo, barem djelomično, upozna s radom našeg društva. B. A.

Jedna značajna desetgodišnjica

Naš narod u izbjegličkim logorima Afrike

U domovini je bijesno fašistički rat ne poznavajući nikakve obzire ni čovječnosti. Saveznici su omogućili evakuaciju jednog dijela našeg ugroženog stanovništva u logore Katadbe i El-Shatta. Zbijeg je počeo krajem 1943. godine, a prebacivanje je trajalo do polovine 1944. U tom vremenu prebačeno je preko 30.000 izbjeglica, većinom iz Dalmacije. Bile su to uglavnom majke s nejakom djecom, stari i ranjenici. U tom zbijegu bilo je dosta naroda iz grada i kotara Šibenik.

S uzdasima i suzama u očima ostavljali smo rodnju obalu. Pocijelo nam je srce, kada smo se na cijelom našem putu do Italije, pa onda do Afrike orila se naša pjesma o domovinskom ratu. Ostali smo neko vrijeme u Italiji, a onda smo iz Taranta zaplovili na uzburkano Sredozemno more. Za velikim transportnim brodom udaljuje se Sicilija s vulkanom Etna i gradom Sirakusa.

Poslije četiri dana putovanja usli smo u prostranu luku Aleksandrije. Već tu smo osjetili klimu i vrućinu žarkog kontinenta. Istoga dana prebačeni smo u naš buduću platnenu grad na užarenom pijesku. Šatori su bili podignuti od drugova koji su rani-

žene i stari dobrovoljno prijavljivali za različite poslove. Osobito su aktivne bile žene okolice Biokova i našeg kotara. Iako je klima bila vruća i mnogo različita od naše, nju su podnosili stariji. Ali, s djecom je bilo teže. Ona su češće poboljevala, pa i umirala.

U rejonima je vladala čistoća i red, a poduzimane su i sve moguće higijenske mjere. Već u prvim danima proradilo je logorsko kupatilo i ambulante, koje su svakog dana bile pune bolesne djece. Da bi se spriječila masovna oboljenja, majke sa malom djecom bile su premještene u Tulumbat, nedaleko Aleksandrije, gdje su klimatske prilike bile povoljnije.

U rejonu »D« bio je dom djece, čiji su roditelji nastradali u ratu. Domom je rukovodio šibenski članin prof. S. Fulgozi. Ta su djeca po povratku u domovinu ostala u našem gradu, u dječjem domu »Petar Grubišić«

KULTURNA DJELATNOST

Djeci je trebalo pružiti školu. Ali kako? Prostorija nema, ni ploča, ni klupa, ni jedan komad školskog pribora. Ali škola je ipak počela, pod plavim nebom, na pijesku. Bilo ih je dosta, koji su prva svoja slova napisali na užarenom pijesku afričke pustinja. Za nekoliko mjeseci Crveni križ je pružio materijalnu pomoć. I onda su se otvorile škole ne samo osnovne, nego i učiteljska, poljoprivredna, stručne, te tečajevi za šofere i higijeničare. Tako je naš logor poprimio svoju kulturnu fizionomiju. U njemu je kino, kazalište, čitaonica, recite sportska igrališta, dnevna štampa, radio, i t. d.

U kulturnom životu bili su vrlo zapaženi pioniri. Oni su uvijek bili najmasovnije zastupljeni kako na pozornici, tako i u gledalištu. Poslije nego je izašao »Naš list«, oni su pokrenuli svoj časopis »Naš Pionir«. U tom radu osobito im pomaže prof. S. Fulgozi. U spremanju priredaba neobično su bili aktivni pioniri sa našeg kotara.

Ponekad bi nas pošetile i savezničke pozorišne družine.

Jednom smo imali neobičan posjet iz domovine. Došli su nogometaši »majstora s mora« da odignaju utakmicu s reprezentacijom izbjeglica. Mnogstvo svijeta saletilo ih je pitanjima. Svatko je želio da čuje vijesti iz domovine.

Jednog zimskog dana 1945. ponovo smo bili na rodnim obalama. Susreli smo opustošeni Šibenik, ali susreli smo ga nepobjediva. B. Kale

ŽIVOT U LOGORU

U našem platnenom gradu našli smo šator, ležaj i kuhinju. Pred izbjegličkim odborom stajao je složen posao: otvoriti ambulante, škole, čitaonice, radio-nice, pekare i t. d. Organizacione sposobnosti naših rukovodilaca ubrzo su primijetili saveznički vojnici. O tome su govorile i emisije američkih radio stanica. Toga će se dobro sjećati neki drugovi iz Šibenika, Zatona i Vodica (njihova sam imena zaboravio), koji su radili u logorskim i rejonskim odborima. Saveznička uprava je htjela da pluća rad u skladištima, krojačkim, drvodjelskim i drugim radionicama. Izbjeglički odbor je odbio tu njihovu ponudu, jer su se

O B A V I J E S T

Obavještavamo sva poduzeća, Električno poduzeće i ustanove i nadležna te građanstvo, da je izvršena fuzija Električnog poduzeća i HE Jaruga u jedno poduzeće pod nazivom: Električno poduzeće Šibenik. Poslovanje novog poduzeća započeo će 1. I. 1955. g. Električno poduzeće Šibenik

»FILIGRAN«
Bataljaku Gašpar
Šibenik, ulica 12. kolovoza 1941.
čestita
svojim mušterijama
NOVU 1955. GODINU

Brijački salon Dalibor Červar
Šibenik, Zagrebačka ulica
čestita
svojim mušterijama
NOVU 1955. GODINU

SRETNU NOVU 1955. GODINU
želi
svim cijenjenim mušterijama
Ferdo Kozak - Šibenik
Krojačka radionica

Svim svojim mušterijama
čestita
NOVU 1955. GODINU
Andrija Lehner - Šibenik
Krojačka radionica

„O D J E Č A“
Krojačka radnja Šibenik
Obala oslobođenja 14. II. kat

IZRAĐUJEMO MUŠKA ODIJELA, ŽENSKE KOSTIME, MUŠKE I ŽENSKE KAPUTE I OGRTAČE PO ŽELJI I SUVREMENOJ MODI.

IZRADBA PRVORAZREDNA.

CIJENE SOLIONE.

Šibenik kroz tjedan

NARODNO SVEUČILIŠTE

U medjelju 2. siječnja o. g. u dvorani Mjesnog sindikalnog vijeća Paško Periša, sudački pripravnik, održat će predavanje pod naslovom: **Problemi nerazvijenih zemalja**. Početak u 11 sati.

Narodno kazalište

Nedjelja, 2. I. — CLIVIA — opereta od N. Dostala. Početak u 19,30 sati.

Kinematografi

TESLA: premijera američkog filma — ZAKON JE JAČI — Dodatak: Filmske novosti br. 49. (do 2. I.)

Premijera argentinskog filma — OBEŠČAŠĆENA — Dodatak: Filmske novosti br. 50. (3.—8. I.)

SLOBODA: premijera američkog filma — NA RIVIJERI — (do 3. I.)

Premijera engleskog filma — TARAS BULJBA — 4. do 9. I.)

Dežurna ljekarna

Službu vrši I. narodna ljekarna — ulica Božidara Petranovića.

IZ MATIČNOG UREDA

RODENI

Ivica, sin Ante i Danke Jurak; Ozren, sin Paške i Janje Laomanović; Radovan, sin Bože i Ružice Grozdanić; Ante, sin Ive i Mirjane Mikulandra; Blanka, kći Ivana i Hedvice Papak; Krste, sin Nikole i Ane Lugović; Davor, sin Grge i Janje Pivac; Nives, kći Zvonimira i Violete Kavšek; Rastko, sin Voje i Mare Daleta; Boženka, kći Josipa i Matije Beader, Mirjana, kći Tomislava i Sinke Babun; Ankica, kći Dragomira i Kristine Pavlović i Jagoda, kći Krste i Marije Jakoliš.

VJENČANI

Papak Ivan, pekar — Hrg Hedviga, penzionerka; Grgas-Tucilo Josip, mašinski tehničar — Rošini Dragica, domaćica; Vuđrag Vicko, mehaničar — Stropić Anđelija, domaćica i Dorbić Borislav, radnik — Radaš Stana, radnica.

UMRLI

Soza Anka rod. Gobo, stara 19 god.; Purić Obrad pok. Ilije, star 47 godina; Mendušić Marića rod. Skelin, stara 54 god.; Romić Janko pok. Vasilija, star 40 god.; Triva Milica-Cvijeta rod. Brkić, stara 77 god.; Zagorac Marija rod. Gngurić, stara 52 g.; Klarić Tonka rod. Bumber, stara 76 god. i Maroti Tome p. Nikole, star 80 god.

O B A V I J E S T

Obavještavaju se svi korisnici stanova koji stanuju u zgradama općenarodne imovine a koje se zgrade nalaze pod Upravom stambene zajednice, da će počam od 1. siječnja 1955. god. plaćati najamninu po novoj stambenoj tarifi osobno na blagajni stambene zajednice u Šibeniku koja se nalazi u ulici 12.k olovoza (kod mljekare). Najamnina se ima uplatiti unaprijed do 5. u mjesecu. Svi gornji korisnici stanova bit će posebno pozvani sa strane Uprave stambene zajednice na sklapanje novog najamnog ugovora u točno određeni dan. U vlastitom interesu oni treba da pristupe određenog dana, kako bi se izbjegla gužva i nepotreban gubitak vremena. Tom prigodom sobom treba da donesu sva eventualna rješenja bivšeg stambenog organa na temelju kojih koriste stan, a u koliko jedan stan koristi više korisnika, treba da svi korisnici zajedno pristupe prigodom zaključivanja ugovora.

IZ UPRAVE STAMBENE ZAJEDNICE - ŠIBENIK

Sve više radnih ljudi u SSRN rješava razna pitanja svog kotara

(Nastavak sa 1. strane)

U prvom redu, mali je broj organizacija, koje povremeno vrše političku analizu stanja na svom području. Isto tako je mali broj organizacija, koje, kada se ukaže potreba, raspravljaju o stanju i problematici rada naših poljoprivrednih zadruga. Na tom području ima velik broj krupnih problema, kao, na primjer, pitanje trgovine, cijena, unapređenja poljoprivrede. Osim toga u pojedinim zadrugama ima i špekulantskih elemenata, koji jedino misle na svoje lične interese, a najmanje na interese društva. Premda je u toku godine krivično odgovaralo 9 lica, ipak ni jedna organizacija SSRN nije to stavila na dnevni red, već se još uvijek pogrešno misli da je to stvar zadržane skupštine.

Ili na primjer, mali je broj organizacija SSRN, koje bi raspravljale o problemima i načinu pomoći u radu omladinske organizacije. Ima i takvih slučajeva da uprava poljoprivredne zadruge u Betini ne dozvoljava omladini upotrebu sale za zabavu, i da jedan član uprave oduzima omladini harmoniku, koju je zadržao darovala omladini, a on je, međutim, daje nekom svom rođaku. Što je u tim slučajevima poduzela organizacija SSRN? Zapravo ništa.

Kad se pogleda, nadalje, što je sa kulturno-prosvjetnim fondom u poljoprivrednim zadrugama, onda se može konstatirati da se ti fondovi troše najmanje u one svrhe za koje su namijenjeni. Navest ćemo samo dva primjera. Uprava poljoprivredne zadruge u Rupama kupuje sredstvima iz tog fonda krumpir i pravi osim toga neku gozbu; uprava poljoprivredne zadruge u Bratiškovcima plaća iz kulturno-prosvjetnog fonda put delegatima za Split povodom proslave VIII. konpusa. Sličnih primjera moglo bi se još dosta navesti. Ne samo da o nepravilnom trošenju tog fonda ne vode računa same poljoprivredne zadruge, već isto tako o tome slabu brigu vode i nadležni organi vlasti i banka. Svakako da bi organizacije SSRN trebale nastojati da se sredstva iz tih fondova upotrebljavaju u prave svrhe.

Danas mi još imamo organizacija SSRN koje uopće ne djeluju kao organizacije, a to su Zečevo, Sapina Doca, Raslina, Srma, Dazlina, Putičanji i još neke.

Potrebno je spomenuti, da je i pitanje članarine kod nekih organizacija shvaćeno prilično neodgovorno. Ukoliko se nešto i napravi, onda je to uglavnom kampanjski izvršeno, što najbolje potvrđuje i činjenica da je tek u posljednje vrijeme sakupljeno oko 250.000 dinara zaostale članarine za 1953. i 1954. godinu. Ubuduće naše organizacije ne bi smjele zapustiti ni to područje rada, već i pitanju članarine posvetiti onu pažnju, koja joj i po važnosti pripada.

Još bi se moglo dosta toga napisati o slabostima koje vladaju u našim organizacijama SSRN, ali smatramo da je to dovoljno.

Ima i slučajeva da pojedini članovi SK podcjenjuju organizaciju Socijalističkog saveza. Ta je pojava najočitiija kod onih članova SK, koji rade u poduzećima, a žive u selu. Tako na području Konjevrate postoji pet organizacija SSRN, a od 100 članova SK, koji tamo žive, jedino njih 15—20 aktivno rade. To isto važi za Raslinu, Bilice, Dubravu, Krapanj, Skradin, samo u nešto manjoj mjeri.

Jedan od problema jeste i taj, da se ogromna većina naših privrednih rukovodilaca, što se prvenstveno odnosi na poslovne upravitelje poljoprivrednih zadruga, bave svakodnevnim praktičizmom, a gotovo su potpuno zapustili politički rad i pomoć

osnovnim organizacijama SSRN i SK. Naše organizacije, međutim, olako prelaze preko tih pojava, iako se tu pretežno radi o našim najjačim kadrovima. Ima i nekih štetnih pojava, koje bi, ukoliko se o njima ne povede računa, mogle imati ozbiljnih posljedica za razvitak novih kadrova. Naime, mnogi drugovi imaju želju, da se pojedini zadaci što prije izvrše, a problemi riješe. I upravo, zbog toga, oni primaju mnogo tih zadataka na sebe, a pritom i ne misle, da na taj način sputavaju i razvitak drugim kadrovima. Iz toga neminovno proizlazi monopopolizam i sektastvo, nepovjerenje prema onima, koji imaju volje za rad.

S druge strane ima primjera, da se izvještaj broj drugova i drugarica opterećuje velikim brojem funkcija. Takva praksa nalaže nam da smjelije izgradimo nove kadrove i da se već jednom raščisti s takvim shvaćanjima, a osobito sada, kada se sve organizacije na terenu nalaže pred godišnjim konferencijama.

Kada bismo podrobnije analizirali ono, što je do sada izloženo, onda bi se došlo do zaključka, da su upravo članovi SK bili najaktivniji u radu SSRN. Oni su pokretali aktivnost i rezultata je moralo biti. No, ima i onih, koji ne vode računa o radu organizacije SSRN. I nije rijedak slučaj, da je velik broj vanpartijaca aktivniji od nekih članova SK. Ima pojedinačaca, članova SK, koji još ne shvaćaju da je SSRN, kako je jednom zgodom rekao drug Kardelj, sveopći politički parlament i da je to organizacija, kroz koju se razvija socijalistička svijest naših masa

PETAR BILUŠIĆ

Preko drumova i snježnih staza, evo nam, djeco, djede Mraza

1
Jurč bijelci sa djedom Mrazom,
Najprije malom snježnom stazom
Probijaju se do novog drumca
Klizje točkovi, ali bez šuma.
Darove djedo dječici nosi;
B'jela mu brada, a konji bos.
Zvijeri, sa svih šumskih staza,
Zure ususret djedice Mraza,
I one darak od djede mole:
Za čokoladom zubi ih bole.

2
Tko li je ono? Kraj puta čeka,
Gledajte, djeco, možda je zeka.
Na kusom repu sjedi li — sjedi
Mrazu se i on veseli djedi.
»No, što je, zeko? starac upita.
Koliko si nam popaso žita?
Gračkom se sladiš od prije znadem.
Obrstiš uz to i mladi badem.«

»Ali, djedice, zeko će tiše
Neka me ljudi ne gone više.
Tako mi moga poštenog brka
Kada me gone hvatah me trka.
Ogladnim odmah po sebi zna se
Uz žito zato grašak pasem.
Darak mi, djedo, karkav podijeli
Kekse da griskam zeko to želi.
Još i bundicu jaka je zima
Da lakše na kraj izidem s psima.«

»Neka ti bude, zečiću — zeko!
Do znanja primam što god si reko.
Al drugog puta slažeš li sada,
Ne će ti za zub čokolada.«

3
Pred zekom potok srebro toči
A u zekana velike oči . . .
U vodu gleda zar biti može
Na njemu bunda od pseće kože.
U trk se dao čudno mu sve to:
Strašljivog zeku progoni pseto.
I tko bi znao gdje li je stao
Petama kad je vjetrota dao.

4
Zuri se djedo kroz noć zvjezdanu,
Srebrnim štapom dotakne granu.
Zvjezdice snježne kliksnuše djedi:

»Hej, djedo Mraze! I nas povedi.«
Ne može biti, žurim se, žurim . . .
Jaka je zima i ja se gurim.
A stiči moram, djeca me zovu
Da s njima slavim Godinu Novu.«

5
Eno i lije stazom se krade,
Htjela bi kocku čokolade,
I tusti batač, papuče male,
A možda uz to i naočale.
»Hej, teto lijo! djed Mraz se javi.
Zar lija Novu Godinu slavi?
Odgovor tražim. Što želiš? Reci!
Zar ne znaš da se žurim djeci?«

»Djedice zlatni, sasvim sam mala,
Tude kokice nisam krala.
Očale želim protivu snijega,
Da lakše lonce opazim — s brijega.
I batač masni od čega bilo,
Ako ga nema: Kokošje krilo.
Lovački šešir s perom od patka,
I još, djedice, ponešto slatka . . .«

»Neka ti bude! djed Mraz se smije.
Al takav šešir za liju nije.«

6
Zuri se lija, skliska je staza.
Ogledala se na plohi mraza.
Pod petama joj stade da gori:
U šeširu joj lovac se stvori:
Sree joj se nade u peti:
Sijala nije, htjela bi žeti.

7
Iskoči vuk na snježnu stazu
Da put presiječe djedu Mrazu.
Sve repom maše, dok zube kesu:
»Davno te čekam, djedice, gdje si?«
»Zar i ti, vuče, stari kume,
Dotrčao si iz hladne šume?«

»Tako mi mojih očnjaka dvaju
Bio sam dobar, čobani znaju.
Tek kad nam jagnje vodu uzmuti
Mj smo vukovi ponekad ljuti.
Mladima žurim, troje ih ima.
A zima im je, strašna zima.
Pritisla studen, a glad mori,
E, teško vuku u snježnoj gori!«
»Kaži — što želiš? ali brzo reci.
Skoro će ponoć žurim se djeci.«
»Ovnovsku plečku da po njoj vraćam
Ja sam ti, djedo, u tome tačan.
Još bih i malo gušče paštete.
Jer glupe guske, kad god lete,
Dižu galamu ko avioni:
Ko da ih lovac olovom goni.
Uz to bih ognja, ako ga ima
Da palim vatru, jer pam je zima.«

Najvažnija pitanja NO-i općina su rješavali putem zborova birača

(Nastavak sa 2. strane)

rovi birača ne uspijevaju svagdje i za donošenje pravovaljanih odluka često nije prisutna nadpolovična većina birača. Narocito se osjeća mala prisutnost žena na zborovima birača, a činjenica je da one predstavljaju više od polovine birača. To je česta pojava na području općina Devrske i Skradin. U mnogim mjestima, kao u Murteru, Pirovcu, Tljesnom i drugima, zborovi birača ne uspijevaju uslijed pomanjkanja potrebnih prostorija za sakupljanje većeg broja birača.

Mali broj narodnih odbora i odbornika podnosi polugodišnje izvještaje o radu zborova birača, kako je to predviđeno Zakonom o narodnim odborima. O tome bi sami birači trebali povesti više računa.

Administrativni aparat NO-a općina je uglavnom s uspjehom rješavao tekuće zadatke i nije bilo grubljih pojava kršenja zakonitosti. On je uglavnom pravično služio organima državne uprave u izvršavanju njihovih zadataka. Međutim, personalna

struktura administracije NO-a općina je takva da s obzirom na sadržaj rada NO-a danas mora biti postepeno izmijenjena. U NO-ima općina treba uvesti kadrove, koji nužno moraju biti na značajno višem nivou stručne spretnosti nego do sada. Do danas se na tome vrlo malo napravilo. Prijenosom raznih poslova na NO-e općina i stvaranjem komuna u našim uslovima taj problem postaje sve akutniji.

U radu na preobražanju našeg društva, narodne mase su uzele aktivnog učešća, one iz dana u dan postaju sve svjesniji faktori u izgradnji socijalizma.

Razvojem ekonomike našeg kotara, a posebno Šibenika kao jakog industrijskog centra nužno se danas nameće potreba teritorijalne i ekonomske izmjene NO-a općina, odnosno stvaranje komuna kao osnovne čelije našeg društvenog i političkog uređenja.

Brzina njihova stvaranja zavisiće prije svega od naših uspjeha u proizvodnji i od stepena razvoja socijalističke svijesti masa.

Tomislav Dean

GRADSKI I KOTARSKI KOMITET SKH — ŠIBENIK

Svim članovima SK kao i radnim ljudima grada i kotara

želji

nove radne uspjehe

U NOVOJ 1955. GODINI

KOTARSKI I GRADSKI ODBOR SSRN — ŠIBENIK

Svim radnim ljudima kotara i grada

čestita

NOVU 1955. GODINU

Za našu djecu

Djed Mraz će na — to, brže — bolje:
»Neka ti bude, dobre sam volje.«

8

Odjuri vuk, glavnom maše,
Rastjera zvijeri (vatre se plaše).
Tek stari medo posred šume
Upita vuka: »Što je to kume?
Oprosti brate, al čudno mi je:
Od kad se vuk uz vatru grije?«
Al vuk se nigdje ne zaustavlja
Tek se ponekad urlikom javlja.
Svojim mladima niči ne svrati.
Kud je nestao? Tko će ga znati!

9

Napusti starac stazu i šumu
Kolima juri po ravnom drumu.
Na dugu mu braću svjetlost pada,
Od sijalice poznatog grada.
Zaustavi se u predgrađe
U miru sve je, nigdje svade.
Dječica budna, na nogama sve je:
Na stolu jelke, al nakit gdje je?
Bomboni. Keksi. Igrački. Vaza.
Sve je u torbi djedice Mraza.
Tako djed Mraz pod snježnim velom
Prošeta gradom, prošeta selom.
Kucka na vrata: tupa . . . tupa . . .
Vrvičkom svoga srebrnog štapa.
Za svakog dobrih darova ima
Pucketa prstom smiješi se svima
Tek kada nešto u redu nije
Prestaje djedo da se smije.
Uči i kori i prijeti — često
(Svakošta stavlja na svoje mjesto):

»Darova ne dam tek tako samo:
Ocjene školske dajte ovamo!
Za svaku »petku« igrački raznih
Jedan avion na pogon mlazni.
A za »četvrtku« ponešto manje:
Keksi — i gume za žvakanje.
Uz to i knjigu bio mi sretan:
»Djedo mornar i unuk kapetan.«
»Trojka« je nešto što je u srijedi,
Ali i ona darove vrijedi.
Pa neka bude trkač zeka
Malo slatkiša, knjiga i teka.

»Dvojka« je, družo, oduvijek bila
Slična ptici — bez jednog krila!
Njoj treba zvončić neka joj zvoni,
Neka je budi i na rad goni.
I »jedinicu« imam na umu
Ali se žurim natrag u šumu.
Pa — drugom zgodom opet ću doći
Ali, djedice, u pola noći.

Rastanak

Nedjelja. More mimo. Dan sunčan i vedar, ljetni. Na obali, na molu Krka, grupa ljudi; žene, muškarci u muzejskoj dobi, stariji, djevojčice i djeca... Čekaju. Koga? Sto? — Parobrod... odlaze — netko dobaci. Pogledam te ljude. Vidim tužna lica: Pogleda lutaju u daljinu, gdje se ne želi, ali ipak se ide. Žene plaču. U očima tih ljudi cakli se suza. Netko od njih okrene glavu, izvadi maramicu, obriše suzne oči, okrene se, nasmiješi, ali... Rastanak je težak. Od svojih najmilijih: roditelja, žene, majušne djece, odraslih, prijatelja... Ruke se stiskaju, prsti grčevito tuže svaku poru na ruci... Svakom od njih živi, eto tu na obali u teškom raspoloženju, kad se lida srce, a duša postaje remirna.

A zatim netko glasno jecnu. Bila je to omalena žena, još mlada, kojoj su suze navirale na oči, ne mogavši prigušiti navalu osjećajnog jecanja. Ugladala je parobrod koji je sjekao mirnu olovnu površinu kanala. Bliži se obali. Razaznajem ime: »Istra«. Lijep parobrod. Plač biva glasno jecanje. Nitko od tih žena i ne želi da ga priguši. Osjećaju su navirli, da i razum nije u stanju da ih obuzda, da... Ali, sve još nisam shvatio. — Tko su ti ljudi, njih par u tipičnom odijelu Amerikanka, sa kričavim crvenim išaranim kravaticama? Tko...? Zašto tako tužno izgledaju? Zašto...? Bili su to povratnici iz Amerike, koji su došli u svoje selo: Zablaće, Zlarić... da vide svoje, pa da se ponovo vrate. Odlaze uz obećanje: »Još malo, godinu, dvije, pa ćemo se zauvijek vratiti«. Da, zauvijek, da se u zagrljaju rodnog kraja, odmoro, osvježe ljubavlju svojih. Nježnošću djeteta... Jest, oni su željni toga. A naš čovjek, jak i kršan, želi da ga netko voli, miluje, da svojoj ljubav, koju nosi u sebi, pokloni

svojoj djeci, svom kraju, ovoj našoj zemlji. Svom starom rodnom zavičajju. Dolazi trenutak rastanka. Još pet minuta i »Istra« se otiskuje od obale. Zagrljaji, topli, nježni. Ruke, suze, oči... A riječi nema. Bez riječi. Nijem rastanak, pun osjećajne topline i nježnosti i sjete i tuže... Ali, jedno je ipak vrijedno zabilježiti. Mladić, dvadesetih godina, kažu iz Zablaća, prirodno nijem, ne može da govori. On ima oca u Americi. Radi skupa sa nekim od ovih na obali u New Yorku. Došao je da se oprosti. I da pozdravi oca. Ali... ne može. Priroda mu je oduzela ono što pripada svakom ljudskom biću. Nepravda je. Zašto i on ne može da kaže ono što osjeća i misli. Zašto — ko ne da uputim ovo pitanje. Ipak se sročao. U ruku turio je iseljeničku papirić. Pogledam znatizeljni, dok je ovaj otvarao, da vidim, što je napisano. Evo... Voljeli su oca u tuđini... Pozdravlja ga sin i tvoji mještani... prijatelju poljubi ga, kad dođeš. Reci da ga očekujemo... Bit će mu lijepo, kao... Čovjek je pismo zatvorio. Parobrod se otisnuo. Zadnji pozdrav maramicom zatvorio je uski šibenski kanal. »Istra« se izgubila iz vida. U očima žena i dalje su niz obrabe klizile tople, slankaste, kao kap kiše, suze. Za svojim, jer ih žele...

Mislio sam o tom nesvakidašnjem rastanku. Takvi su naši ljudi. Vole svoju zemlju, svoje mjesto. Puni su topline prema svojim, našim... Nije ni čudo što je jedan od njih doviknuo: — Doći ćemo, doći, tu smo naj-sretniji. Zar i može biti drukčije?

U Novoj 1955. godini i njima u tuđini neka je sretno, neka im je još bliža naša socijalistička domovina!

Ante Deković

SPORT

Počelo je II. košarkaško prvenstvo grada

U nedjelju 26. o. m. j. počelo je u dvorani DTO »Partizan« II.

PRIZNANJE STOLNO-TENISKOGRADSKOG SAVEZA HRVATSKE SD »MORNAR«

U ime Stolno-teniskog saveza Hrvatske predsjednik drug Mirko Golub nasrdačnije je zahvalio »Mornaru« na zalaganju i uspješnoj organizaciji prvenstva Dalmacije i Like u stolnom tenisu, koje je nedavno održano u našem gradu. On je također izrazio nadu, da će se uskoro osjetiti plodovi rada i da će stolni tenis u Dalmaciji, zahvaljujući upravo »Mornaru«, krenuti naprijed.

Savez je dodijelio i pomoć od 20.000 dinara stolno-teniskom centru u Šibeniku, koja će se upotrebiti za unapređenje te sportske grane na našem području. M. Z.

omladinsko prvenstvo grada u košarci, na kojem učestvuju četiri ekipe. Prvenstvo se odigrava u čast 80-godišnjice uvođenja tjelesnog odgoja u škole NR Hrvatske, a pobjedniku će biti dodijeljen pehar.

U prvom kolu sastali su se gimnazija — učiteljska i »Galeb« — »Partizan«.

U monotonoj i nezanimljivoj utakmici između ekipa gimnazije i učiteljske škole, gimnazija je uspjela pobijediti sa rezultatom 43:24. Neefikasnost je kod jednih i drugih došla do punog izražaja.

Susret između »Partizana« i »Galeba« bio je mnogo zanimljiviji. Igralo se neobično brzo i fer. Igrači jedne i druge ekipe, pucali su izvrsno iz svake pozicije, a to se publici osobito dopalo. Snalažljiviji igrači »Galeba« pobijedili su sa 68:44. Naravno, čisto dobrom igrom istakao se mladi Brajković (»Partizan«).

Nauspješniji strijelac prvog kola je M. Radić (»Galeb«), koji je postigao 28 koševa. M. Z.

GIMNAZIJA — UČITELJSKA ŠKOLA 7:2

U čast Dana Armije, a u okviru proslave 80-godišnjice tjelesnog odgoja, gimnazija i učiteljska škola odigrale su prijateljsku nogometnu utakmicu na igralištu u Mandalini. Nakon vrlo žive i zanimljive igre pobijedila je ekipa gimnazije sa visokim rezultatom 7:2.

Zgoditke za gimnaziju postigli su Vasiljević 3, Šupe 2, a Kale i Maričić po 1, a za učiteljsku zgoditke je postigao Peša, dok je drugi bio autogol srednjeg pomagača gimnazije. M. Z.

U Vodicama je aktivno Narodno sveučilište

Počela je sezona rada Narodnog sveučilišta u Vodicama. Prošlih dana nastavnik Josip Miliša održao je predavanje o zaraznim bolestima, koje je bilo

OŽIVIO DRUŠTVENI RAD U ZATONU

Jesenski dani probudili su društveni život u Zatonu, koji je posljednje vrijeme tek tinjao. DTO »Partizan« izvršilo je u vrijeme od tri godine svog postojanja okupljanje članstva, a početkom o. m. j. iz njega je izdvojeno kulturno - umjetničko društvo »Budućnost« sa 120 članova. Na osnivačkoj skupštini tog društva za predsjednika je izabran Srećko Martinović, a za tajnika Marko Mrša. Društvo će imati pjevačku, dramsku i folklornu sekciju i ono već za kraj godine sprema prvi nastup. To je ustvari nastavak djelovanja predratnog pjevačkog društva.

Prošlih dana osnovano je i dobrovoljno vatrogasno društvo za kojim se osjećala potreba u mjestu.

DTO »Partizan« proslavilo je trogodišnjicu svoga rada. Ono će, ne bude li se plašilo teškoća i ako nastavi dosadašnjim radom, postići zaista lijepe rezultate. V. P.

Zdravstveni tečaj radi uspješno

U Vodicama uspješno radi tečaj za žensku seosku omladinu. Do sada je održan 21 sat nastave. Tečaj polazi oko 60 omladinke i zbog tako velikog broja, on je podijeljen na dvije grupe od po 30 polaznica. Omladinke pokazuju veliko zanimanje za gradivo, koje se na tečaju obrađuje.

Obrađene teme su temeljito savladane, što se vidi i po tome, jer omladinke slobodno odgovaraju na postavljena pitanja.

Iako je dosad postignuto dosta uspjeha, ipak tečaj ne zadovoljava u potpunosti, jer se još uvijek nekoliko obveznica nije odatavalo. Svakako da brigu o uključivanju i tih omladinke u zdravstvene tečajeve treba da vode i organizacije SSRN i SK. Te organizacije svojim djelovan-

vrlo dobro posjećeno. Nastavnici osmogodišnje škole odlučili su da sa svoje strane u punoj mjeri pomognu rad Narodnog sveučilišta. Predviđeno je da svaki od njih održi najmanje po jedno predavanje, a isto tako nastavnici će obilaziti susjedna mjesta na svojoj općini, gdje će također održavati predavanja. Ne može se reći da i u prošloj godini nastavnici iz Vodica nisu imali želju da održavaju predavanja u obližnjim mjestima. No, u tome se nije uspjelo, jer nije bilo, tako reći, nikakvog odaziva. Da bi se ubuduće u tim selima uspjelo, onda je svakako potrebno da organizacije SSRN zainteresiraju mještane tih sela za predavanja.

U ovogodišnjem programu predavanja bit će potrebno predvidjeti i takva koja govore o odgoju djece, o porodici i tome slično, jer je zapaženo da se mnogi roditelji tuže kako su oni nemoćni da odgajaju djecu, osobito onu od 10. do 15. godine.

U prošloj godini rad Narodnog sveučilišta u Vodicama pomogli su i drugovi iz Šibenika. Takvu pomoć, koja je neobično korisna, uprava sveučilišta tražit će i ubuduće i opravdano se vjeruje da im tu podršku drugovi iz grada ne će uskratiti. M.

njem trebale bi da pridonesu uspješnosti tečaja i sa te strane. Mora se imati u vidu da učitelj rukovodilac tečaja nije u stanju da sam riješi pitanje stopostotnog polazanja tečaja.

Prema pokazanom uspjehu i redovitom pohanjanju tečaja istakle su se omladinke: Kata Bastić pok. Mira, Milka Crljenak Antina, Dolores Bareša, Biserka Alfirev, Jela Corić, Alberta Čičin-Sain, Bosita Sprljan i Miho-vilka Pelajić.

Prošlogodišnji tečaj ženske seoske omladine u Vodicama bio je jedan među najboljima na kotaru. Omladinke imaju želju da ponove uspjeh iz prošle godine, samo bi ih trebalo uključiti u organizaciju Crvenog križa, koja će im dati i praktične zadatke.

„Tako se ne radi“

U prošlom broju »Šibenskog lista« drug Paško Sikulin odgovorio je na moj članak »Tako se ne radi«. U njemu navodi da sam neistinito iznio podatke u vezi kupnje dva prostorna metra drva i time doveo u zabludu široku javnost. Jer tko je čitao njegov odgovor, mogao je zaključiti da želim klevetati ljude.

Smatram da takav odgovor ni-

je u skladu s principom rada u kulturnom trgovanju, već vodi tome da se odbija mušterija. Želim istaći kao primjer ispravnog poslovanja »Gradski magazin«, gdje su poslovode vrlo susretljivi prema kupcima kako ponašanjem tako i slaganjem drva, koje dozvoljavaju da to vrše sami kupci.

Moj članak »Tako se ne radi« imao je tendenciju da spriječi takav rad u trgovačkom poduzeću »Kornat« — skladište drva u interesu potrošača, jer me je drug Ivan Čičin Sain upoznao s istim slučajem koji se dogodio i s njim. Upravo radi toga smatram, da moj napis ne treba shvatiti kao klevetu, već želju da se prestane s takvim načinom trgovanja.

Dalibor Červar

SVIM SVOJIM MUŠTERIJAMA

čestita

NOVU 1955. GODINU

BUFFET »BOR«
Šibenik

Autotransportno poduzeće - Šibenik

želi

svim građanima grada i kotara Šibenik mnogo radnih uspjeha

U NOVOJ 1955. GODINI

Mjesni odbor trgovaca - Šibenik

želi

svim svojim članovima kao i ostalom radnom narodu grada i kotara

Sretnu Novu 1955. godinu

»JADRANKA«

TVORNICA TEKSTILA I UŽARIJE — ŠIBENIK

čestita

svim svojim poslovnim prijateljima, kao i radnom narodu grada i kotara

NOVU 1955. GODINU

Brijačka zadruga - Šibenik

čestita

svim svojim mušterijama

Novu 1955. godinu

Transportno poduzeće

„Jadran“ Šibenik

Svim radnim ljudima naše socijalističke domovine

želi

u Novoj 1955. godini

mного radnih uspjeha

Stanovništvu općine, kao i svim trudbenicima na kotaru Šibenik,

želi

Sretnu 1955. god.

NO OPĆINE - ROGOZNICA

»SIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda za grad i kotar Šibenik

Uredništvo, štamparsko poduzeće »Stampa«

Glavni i odgovorni urednik NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka Šibenik broj 531—T—292

Rukopisi se ne vraćaju.

Pretplata za tri mjeseca Din 120.—, pola godine Din 240.—, za 1 godinu Din 480.—.

Narodni odbor gradske općine Šibenik, na XXV. sjednici održanoj dana 24. XII. 1954. godine, rješavajući o sprovođenju novog sistema o upravljanju stambenim zgradama, na prijedlog Savjeta za komunalne poslove, u smislu čl. 10, 23, 28, 30, 45, 45a, 58, 73, 74, 77, 86, 88 i 90 Uredbe o upravljanju stambenim zgradama, a na osnovu čl. 51 i 55 Zakona o narodnim odborima gradova i gradskih općina, donosi:

III. O D L U K U

za primjenu Uredbe o upravljanju stambenim zgradama

I. Raspodjela stanova i uslovi zaključivanja ugovora o korištenju stanova

Čl. 1.

Pravo na stan u Šibeniku pripada svim onim osobama koje u njemu stalno borave ili imaju namjeru da se u njemu stalno nastane.

Nitko nema pravo na dva stana. Osoba koja ima stan, koji ne odgovara njenim potrebama, ukoliko dobije drugi stan, dužna je da odmah, čim je ušla u posjed novog stana, isprazni svoj dosadašnji stan.

Osoba koja se zaposlila u nekom drugom mjestu ili je službeno premještena u neki drugi grad, odnosno mjesto, ima pravo da za svoju obitelj zadrži stan u Šibeniku, dok u novom mjestu rada, t. j. službovanja, ne dobije drugi stan.

Čl. 2.

Stanovi se izdaju i koriste na temelju valjano sklopljenih ugovora o korištenju stana.

Za kuće koje su uključene u stambenu zajednicu ugovor o korištenju stana kao najmodavac zaključuje uprava stambene zajednice, a za kuće koje nisu uključene u stambenu zajednicu privatni vlasnik.

Čl. 3.

Uprava stambene zajednice, odnosno privatni vlasnik zgrade, dužni su zaključiti ugovore o korištenju stanova, koji su ostali slobodni seobom dosadašnjeg stanara, držeći se prvenstvenog prava osoba koje traže stan.

Prvenstveno pravo osoba koje traže stan određuje se po slijedećim kategorijama:

a) osobe koje su u Šibeniku ostale bez stana zbog elementarnih nepogoda;

b) osobe koje moraju napustiti svoj dosadašnji stan temeljem rješenja NO-a gradske općine Šibenik, jer prijete opasnost rušenja odnosno kuće;

c) osobe koje temeljem sudske presude, radi rušenja zgrade ili radi useljenja vlasnika ili radi prestanka radnog odnosa (Čl. 60, toč. 5, 7 i 8 Uredbe o upravljanju stambenim zgradama), moraju napustiti svoj dosadašnji stan;

d) osobe koje boluju od dokazane zarazne bolesti, ukoliko se nalaze u sustanarskom odnosu, a nemaju dovoljno stambenog prostora za potrebnu izolaciju;

e) visoki stručnjaci i specijali-

sti, koji su po izboru ili zahtjevu NO-a gradske općine Šibenik ili NO-a kotara Šibenik premješteni u Šibenik;

f) svi radnici i službenici, koji su po službenoj potrebi premješteni u Šibenik;

g) sve osobe koje su zaposlene u Šibeniku, a nemaju vlastitog stana i

h) sve osobe koje u Šibeniku žive pod naročito teškim stambenim uslovima.

Čl. 4.

Osobe koje traže stan, a spadaju u a), b), c) i e) kategoriju gornjeg člana, da bi mogle koristiti svoje prvenstveno pravo, moraju se u tu svrhu evidentirati kod Odjela komunalnih poslova, t. j. njegovog stambenog organa, koji će za tu svrhu voditi posebnu evidenciju.

Čl. 5.

Uprava stambene zajednice i privatni vlasnici dužni su u roku od 8 dana po ispražnjenju stana u kući koja se nalazi pod njihovom upravom sklopiti za taj stan novi ugovor o korištenju. Ta dužnost ne postoji za stambene prostorije u stanu, koje koristi vlasnik kuće, a koje je u vidu sustanarskog odnosa koristila druga osoba, a potrebne su vlasniku te ih on kani zadržati za sebe.

Čl. 6.

Najmodavci t. j. Uprava stambene zajednice i privatni vlasnici prije zaključenja najamnog ugovora, odnosno izdanja slobodnog stana na osnovu evidencije iz čl. 4 i vlastitog provjeravanja, odabrat će iz kruga reflektanata korisnika za taj stan i sa njime zaključiti ugovor o korištenju stana.

Ugovor koji zaključi privatni vlasnik postaje valjan, kad ga odobri stambeni organ. U tu svrhu privatni vlasnik u roku od 24 sata po zaključenju dužan ga je dostaviti na potvrdu stambenom organu.

Ugovor koji zaključi uprava stambene zajednice, postaje valjan osam dana nakon zaključenja. Takav ugovor uprava stambene zajednice dužna je istog dana zaključenja dostaviti na uvid stambenom organu. U koliko stambeni organ u označenom roku ne izjavi svoje protivljenje, ugovor postaje valjan.

Za stanove u novosagrađenim kućama, koji se po prvi put izdaju u najam, ugovore o kori-

štenju stana, zaključuje Uprava stambene zajednice s osobom koju, držeći se propisanog prvenstvenog reda, njoj označi odjel komunalnih poslova.

Čl. 7.

Uprava stambene zajednice odnosno vlasnik zgrade koja nije uključena u stambenu zajednicu, ovlašteni su zaključiti ugovor sa drugom osobom prema čl. 6 stav. 1 ove Odluke, ukoliko se osoba, koja je već zaključila ugovor u roku od osam dana računajući od dana kada je obaviještena o valjanosti sklopljenog ugovora, ne useli u taj stan, a u tome nije bila spriječena nekim objektivnim nesavladivim razlozima, koje je navrijeme najmodavcu prijavila.

Čl. 8.

Korisnici stana mogu iz opravdanih razloga izvršiti zamjenu stanova, i to između stanova, koji se nalaze na području NO-a gradske općine Šibenik ili između stanova u Šibeniku i u nekom drugom mjestu.

O namjeravanoj zamjeni korisnici moraju obavijestiti prethodno kućni savjet, odnosno vlasnika kuće koja nije uključena u stambenu zajednicu te stambeni organ. Kućni savjet odnosno vlasnik kuće, ovlašteni su da protiv te zamjene u roku od osam dana istaknu prigovor stambenom organu. U koliko u roku od osam dana stambeni organ po prigovoru ili po službenoj dužnosti ne donese rješenje kojim i zabranjuje namjeravanu zamjenu, ugovor o zamjeni postaje valjan, te su stranke ovlaštene da odmah pristupe izvršenju zamjene.

Stambeni organ zabranit će zamjenu samo onda, ako se takvom zamjenom uspostavlja stambeni odnos koji je u protivnosti s propisima ove odluke i koji se očito protivi principima racionalne upotrebe i održavanja i čuvanja stana.

Protiv rješenja stambenog organa o zabrani zamjene stana interesirane stranke imaju pravo žalbe na odborničku komisiju za soc. pomoći i stambena pitanja NO-a, koja o tome donosi konačno rješenje.

Novi korisnik zamjenjenog stana dužan je po odobrenju zamjene sklopiti sa najmodavcem u svoje ime novi ugovor o korištenju stana.

Za zamjenu dijela stana (su-

stanarski odnos) potrebna je i suglasnost drugog korisnika. U slučaju protivljenja, na njegov prigovor, rješenje donosi stambeni organ po odredbama ovoga člana. Zamjena stana ne može se provesti za stan za koji je korisniku od strane ovlaštenog najmodavca upućen pred sudom redoviti postupak za otkaz i ispražnjenje stana.

Čl. 9.

Uprava stambene zajednice zaključuje ugovore o korištenju stana i u pogledu stanova u stambenim zgradama podignutim ili obnovljenim od strane JNA, privrednih organizacija, nadležnih ustanova, ali jedino sa osobama koje predloži nadležna vojna komanda, odnosno privredna organizacija, nadležstvo i ustanova.

Čl. 10.

Ugovor o korištenju stana mora sadržavati ime ugovornih stranaka, kratki opis stana uz oznaku njegove kategorije i površine, visinu najamnine, dužnost korisnika da plaća nuzpristojbe, rok otkaza i dužnost predaje stana prigodom iseljivanja u ispravnom stanju, a u slučaju da se radi o kući koja nije u sastavu stambene zajednice, oznaku da li se radi o stanu u novogradnji koja se po prvi put izdaje na korištenje.

Čl. 11.

Narodni odbor gradske općine Šibenik, prigodom dodjele zemljišta ili izdavanja građevinske dozvole JNA, privrednim organizacijama, nadležstvima i ustanovama za građnju zgrada za stambene potrebe njihovih radnika ili službenika, mogu u smislu čl. 29. Uredbe o upravljanju stambenim zgradama sklopiti ugovor sa dotičnom vojnom komandom, privrednom organizacijom, nadležstvom ili ustanovom, kojim oni ostavljaju stanoviti broj stanova te kuće za opće stambene potrebe. U pogledu raspodjele tih stanova i uslova zaključenja ugovora o njihovom korištenju vrijede propisi kao i za sve ostale stanove.

Čl. 12.

Ugovor o korištenju samostalnih stanova koji su u času stupanja na snagu ove Odluke korišteni od pripadnika JNA, mogu se po ispražnjenju zaključiti jedino sa osobama predloženim po Komandi garnizona Šibenik.

Taj prijedlog Komanda garni-

zona Šibenik mora podnijeti u roku od 8 dana po ispražnjenju stana. U protivnom slučaju Uprava stambene zajednice odnosno vlasnik kuće ovlaštenu su taj izdati drugoj osobi pod uvjetima ove Odluke.

Čl. 13.

Za stanove u novim kućama privatne vlasnosti, koje ne ulaze u sastav stambene zajednice a koji se po prvi put izdaju u najam, vlasnik kuće može samostalno odabrati stanara ne pridržavajući se propisa o prvenstvenom pravu stanovanja, s izuzetkom za one stanove, koje je eventualno temeljem ugovora sklopljenog u smislu čl. 29. Uredbe o upravljanju stambenim zgradama sa Narodnim odborom gradske općine Šibenik, ostavio na raspolaganje tom Narodnom odboru za opće stambene potrebe.

Čl. 14.

Izuzeti su od propisa ove Odluke stanovi u zgradama, koji su namijenjeni za stanovanje osobama čija funkcija uvjetuje stanovanje u tim zgradama, i to baš;

- u zgradama u krugu kasarni i drugih vojnih objekata;
- u zgradama stanica i ostalim zgradama koje se nalaze unutar staničnog prostora, odnosno u krugu pojasa Jugoslavenskih željeznica;
- u javnim zgradama u kojima su smještena javna nadležstva i ustanove, a u kojima postoje stanovi, koji su namijenjeni službenicima i radnicima tih ustanova, kao što su ustanovi u zgradama Pošte, Gimnazije, Okružnih zatvora, Carinarnice i t. d.;
- u zgradama privrednih organizacija, koje su podignute za smještaj industrijskih i trgovačkih pogona, odnosno poslovnih i kancelarijskih prostorija, a jednim dijelom se koriste za stambene svrhe njihovih radnika i službenika, a koje spadaju u osnovna sredstva dotične privredne organizacije.

Čl. 15.

Sa stanovima iz prethodnog člana upravljaju nadležne starješine, odnosno nadležni upravni organi, prema propisima i potrebama koje određuje narav dotične službe. Oni samostalno u pogledu tih stanova zaključuju ugovore o korištenju tih stanova, pridržavajući se postojeće stambene tarife, koja se obvezatno i na takove stanove mora primjenjivati.

Najamnine od takvih stanova dio su prihoda dotične ustanove, nadležstva, komande ili privredne organizacije, te se na njih ne odnose propisi o raspodjeli stanarina iz Uredbe o upravljanju stambenim zgradama i ove Odluke.

Čl. 16.

Korisnik stana može u svako doba i bez posebnih razloga otkazati ugovor o korištenju stana. Otkaz ugovora o korištenju stana korisnik podnosi pismeno najmodavcu, uz otkazni rok od mjesec dana. Otkazni rok počinje teći od prvog dana u idućem mjesecu, nakon što je podnesen pismeni otkaz. Otkazani stan korisnik je dužan isprazniti najkasnije posljednjeg dana otkaznog roka.

Korisnik koji ne isprazni u gornjem roku otkazani stan, a najmodavac je na temelju njegovog otkaza za taj stan zaključio najamni ugovor sa novim korisnikom, odgovoran je novom korisniku po propisima građanskog prava za svu štetu koju mu je time prouzrokovao.

II. Način korištenja stambenih prostorija

Čl. 17.

Zabranjeno je prevaranje stambenih prostorija u poslovne prostorije. Izuzetno može stambeni organ dozvoliti upotrebu dijelova stana za obavljanje slobodnih zvanja (advokata, liječnika, ovlaštenih projekatara i sl.), poslova kućne radinosti i sitnog zanatstva, ako se tom djelatnošću ne ometa mirno stanovanje ostalih stanara.

Alko je neki stan ili dio stana bez dozvole stambenog organa adaptiran ili uređen za poslovne svrhe, Odjel komunalnih poslova donijet će rješenje da se on uspostavi u predašnje stanje o trošku izvršioca te izmjene. Protiv ovog rješenja strankama pripada redovito pravo žalbe.

Odrebe ovog člana ne odnose se na zgrade iz čl. 14. ove Odluke.

Čl. 18.

Pod stambenim prostorom u smislu gornjeg člana podrazumijevaju se sve prostorije na području NO-a gradske općine Šibenik, koje se u momentu donošenja ove Odluke koriste u stambene svrhe, kao i one prostorije koje su sagrađene za stambene svrhe, a koje se sada koriste za poslovne potrebe.

Odjel komunalnih poslova ovlašten je da u svako doba u slučaju potrebe naredi korisniku ispražnjenje prostorija koje on koristi u poslovne svrhe, a koje su po svojoj gradnji stambenog karaktera. Protiv takovog rješenja korisnik ima redovito pravo žalbe.

Čl. 19.

Ugovorom o korištenju stana korisnik preuzima dužnost i obaveze da će stan koristiti prema propisima o kućnome redu za stambene zgrade na području NO-a gradske općine Šibenik br. 4155 od 17. veljače 1949.

Korisnik stana odgovoran je po propisima građanskog prava za sva oštećenja stana, koja su

njegovom krivicom ili krivicom članova njegovog domaćinstva počinjena.

Kućni savjet dužan je da vodi brigu o naplati naknade za ta oštećenja, te je dužan o tome obavijesti Upravu stambene zajednice radi prisilne sudske naplate.

Čl. 20.

Korisnik stana pojedine namještene prostorije svog stana može izdavati u podnajam.

Podnajamni odnos osniva se ugovorom o podnajmu, u kojem je označen predmet ugovora, t. j. prostorija i namještaj koji se izdaju u podnajam, opseg podnajamnih usluga (održavanje čistoća, obaveza davanja doručka, pranje i čišćenje odjeće i t. d.) i visina mjesečne naknade.

Svaki podnajamni odnos obuhvaća po sebi i upotrebu nužnika, dok upotrebu ostalih pomoćnih prostorija samo u koliko je ugovoreno.

Čl. 21.

Podnajamni odnos za posve prazne prostorije bez ikakve obaveze usluga, u pravilu ne može se osnivati.

Podstanar takvog podnajamnog odnosa može u svako doba zahtijevati od uprave stambene zajednice, odnosno vlasnika kuće, da se njemu prizna svojstvo sustanara, i da s njim neposredno zaključi ugovor o korištenju prostorija koje on kao podstanar drži.

U koliko podnajmodavac ne ospori navode svog podstanara u pogledu sadržaja njihovog podnajamnog odnosa Uprava stambene zajednice, odnosno vlasnik kuće, dužni su da prihvate zahtjev podstanara i sa njim izravno zaključe ugovor o korištenju stana, i ujedno da novim ugovorom regulišu izmijenjeni najamni odnos dosadanjeg njegovog podnajmodavca.

Čl. 22.

Stanarina za podnajamni odnos sastoji se od naknade za prostoriju i upotrebu naknade za pokućstva i za ostale ugovorene usluge.

Naknada za prostorije sastoji se od dijela stanarine, koji prema površini otpada na odnosnu prostoriju i na razmjerni dio pomoćnih prostorija koje koristi podstanar. Naknadu za upotrebu pokućstva i ostale usluge stranke slobodno ugovaraju.

Čl. 23.

U koliko ugovorom nije određeno trajanje podnajamnog odnosa, stranke su ovlaštene da ga u svako doba otkazu uz otkazni rok od mjesec dana, ukoliko ugovorom nije utanačen duži rok. Otkazni rok počinje teći od prvog dana u idućem mjesecu nakon što je podnesen otkaz.

Za sporove oko otkaza podnajamnog ugovora, kao i općenito za sve sporove koji proizlaze iz takovog ugovora, nadležan je re-

doviti građanski sud, kao u svim građansko pravnim stvarima.

Čl. 24.

Podstanar u pogledu prava upravljanja zgradom u kojoj stanuje izjednačen je s ostalim stanarima, te je u tu svrhu podnajmodavac, ukoliko se radi o kući koja je uključena u stambenu zajednicu, u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora o podnajmu, dužan podnijeti upravi stambene zajednice taj ugovor na registraciju. U istom roku dužan je podnajmodavac da podnese Upravi stambene zajednice obavijesti o prestanku podnajamnog odnosa.

Za postojeće podnajamne odnose rok od 30 dana za podnošenje ugovora na registraciju počinje teći od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Čl. 25.

Na ugovor o podnajmu ne odnose se propisi o prvenstvenom pravu pojedinih kategorija osoba, te stoga ugovor o podnajmu nije potrebno dostavljati na odobrenje i potvrdu stambenog organa, kao što je to propisano s ugovorom o korištenju stana.

Čl. 26.

U sustanarskim odnosima svaki stanar ima pravo da koristi one stambene i pomoćne prostorije koje su u dozvoli useljenja odnosno u ugovoru o korištenju stana označene. Nužnik, hodnici, podrum i praonica na zajedničkoj su upotrebi svih sustanara, bez obzira da li je to u dozvoli useljenja odnosno ugovoru o korištenju stana označeno, te najamnina za te pomoćne prostorije pada srazmjerno na teret svih sustanara. Sustanar koji nema prava na upotrebu kuhinje, a u svom dijelu stana nema točila za vodu, ima pravo da uzima vodu u kuhinji, te mu njegov sustanar ne može to zabraniti.

Sustanari su inače dužni, da pri upotrebi pomoćnih prostorija koje se nalaze na zajedničkoj upotrebi, vode računa o potrebi ostalih sustanara, te da se zajednički prema rasporedu brinu o održavanju čistoće u tim prostorijama, kao općenito da se međusobom u stanu obazrivo odnose izbjegavajući svaku buku koja bi remetila potreban mir ostalim sustanarima.

Čl. 27.

Ispražnjenje koje je prema propisima ove Odluke naredeno rješenjem Odjela komunalnih poslova, provode izvršni organi NO-a, po propisima koji važe za administrativno izvršenje.

III. Dužnost plaćanja, način raspodjele i upotreba stanarine

Čl. 28.

Najamninu za stambene i poslovne prostorije kuća koje se nalaze u stambenoj zajednici naplaćuje Uprava stambene zajed-

nice, te o svakoj naplati mora izdati propisanu priznanicu.

Radi pravilne naplate i upotrebe najamnine, Uprava stambene zajednice za svaku pojedinu kuću koja se nalazi u njenom sastavu vodi posebnu evidenciju po pojedinim fondovima.

Čl. 29.

Naplaćena najamnina stambene i poslovne prostorije u kućama koje se nalaze u stambenoj zajednici, dijeli se prema propisima Uredbe o upravljanju stambenim zgradama na slijedeće fondove:

- 100% u fond za izgradnju stambenih zgrada NO-a gradske općine Šibenik,
- 40% u amortizacioni fond;
- 40% u fond za upravljanje i
- 100% u fond za održavanje.

Savjet stambene zajednice naknadno će utvrditi točnu visinu troškova uprave stambene zajednice, kao što je to predviđeno u čl. 29 i 75 st. 3. Uredbe o upravljanju stambenim zgradama, te će, ukoliko tako utvrđeni troškovi budu manji od gore predviđenog postotka, razliku umijeti u fond za održavanje zgrada.

Čl. 30.

Sredstva fonda za izgradnju stambenih zgrada služe za povećanje stambenog prostora u gradu, bilo podizanjem novih zgrada bilo uređenjem i osposobljenjem starih dotrajalih i neupotrebljivih kuća.

Sredstvima toga fonda raspolaže NO gradske općine Šibenik, te ih djelomično ili u cjelini može da dodijeli stambenoj zajednici za svrhe popravke stambenih zgrada, za koje popravke nisu dovoljna sredstva koja su uplaćena u amortizacioni fond te zgrade.

Čl. 31.

Sredstva amortizacionog fonda služe za investiciono održavanje, t. j. za velike i srednje popravke odnosne kuće, i to prvenstveno onih njenih uređaja koji služe zajedničkoj upotrebi (krov, stubište, vodovodni i drugi uređaji).

Sredstva fonda za upravljanje svih zgrada koje se nalaze u stambenoj zajednici služe za pokriće općenitih zajedničkih troškova upravljanja kuća, koje se nalaze u stambenoj zajednici.

Sredstva fonda za održavanje zgrada služe za tekuće održavanje grada iz čijih su najamnina naplaćeni.

Čl. 32.

Vlasnicima privatnih kuća koje se nalaze u stambenoj zajednici, osim prava na besplatan stan u kući njihove vlasnosti, pripada i pravo na 10% od najamnina za stambene i poslovne prostorije u kući njihove vlasnosti.

U koliko vlasnik zgrade nema drugih dovoljnih sredstava za održavanje, Savjet za komunalne poslove po njegovom zahtjevu

može mu odrediti viši postotak od najamnine u kući njegove vlasnosti.

Žalbe protiv rješenja Savjeta za komunalne poslove iz prethodnog stava rješava odbornička komisija za soc. pomoći i stambena pitanja NO-a.

Čl. 33.

Postotak koji od najamnine pripada vlasniku određuje se od ukupne najamnine, prije raspodjele po fondovima i odbitka anuiteta za amortizaciju hipotekarnih zajmova.

Pravo vlasnika na besplatni stan ne obuhvaća dio koji bi od najamnine za njegov stan otpadao na fond za održavanje zgrada.

U koliko vlasnik ne uplaćuje taj dio najamnine upravi stambene zajednice, on nema pravo da traži, da se sitni odnosno tekući popravci njegovog stana vrše na teret dijela najamnine njegove kuće koji je uplaćen u fond za održavanje zgrada.

Čl. 34.

Najamninu za stambene i poslovne prostorije kuća koje ne ulaze u stambenu zajednicu, a u kojima stanuje sam vlasnik, naplaćuje vlasnik, te je o svakoj naplati dužan izdati propisanu priznanicu.

Najamnina za stambene prostorije u takvim kućama pripada u cjelini vlasniku kuće, s time da je on prema propisima građanskog prava dužan da o svom trošku vodi upravu i vrši popravke te kuće.

Čl. 35.

Najamnina za poslovne prostorije u takvim kućama, u koliko ova godišnje ne prelazi iznos od Din 12.000.—, pripada vlasniku pod istim uslovima, kao i najamnina za stambene prostorije.

Čl. 36.

U koliko najamnina za poslovne prostorije takvih kuća prelazi iznos od Din 12.000.—, vlasnik je dužan da uplaćuje stanoviti postotak te najamnine u fond za stambenu izgradnju, i to prema slijedećoj skali:

a) od 12.001 do 24.500	20%
b) od 24.001 do 50.000	30%
c) od 50.001 do 100.00	40%
d) preko 100.000 Din	50%

Doprinos po višoj skali ne može biti veći od razlike doprinosa po nižoj skali, uvećanoj razlikom radi koje se taj doprinos primjenjuje.

Čl. 37.

Najamninu za stambene i poslovne prostorije kuća privatne vlasnosti, koje ne ulaze u stambenu zajednicu i u kojima vlasnik ne stanuje, naplaćuje također vlasnik kuće, te o svakoj naplati dužan je izdati propisanu priznanicu.

Najamnina za stambene prostorije za takve kuće dijeli se na dio koji pripada vlasniku i dio koji otpada na fondove, i to ka-

ko slijedi:

- 100% vlasniku;
- 100% u fond za stambenu izgradnju;
- 30% u fond troškova redovite uprave;
- 50% u fond za amortizaciju i za tekuće održavanje zgrade.

Sa dijelom stanarine koji otpada na troškove uprave vlasnik kuće samostalno raspolaže upotrebljavajući dio tih sredstava za pokriće troškova, koji prema čl. 75 stav. 2. Uredbe o upravljanju stambenim zgradama idu na teret fonda uprave.

Dio stanarine, koja otpada na amortizaciju vlasnik je dužan u cjelini upotrebiti za investiciono održavanje zgrade (veliki i mali popravci čl. 72. st. 1. Uredbe) i za manje tekuće popravke kuće (čl. 72. stav. 3. Uredbe).

Čl. 38.

U koliko vlasnik kuće ne bude vršio popravke iz gornjeg člana stanari su ovlaštteni da od Odjela komunalnih poslova zatraže da im dozvoli da iz sredstava najamnine sami izvrše nužne popravke. Na osnovu takvog zahtjeva Odjel komunalnih poslova utvrdit će u redovitom upravnom postupku, koji su popravci nužni i koje je iznose vlasnik od naplaćene najamnine bio dužan upotrebiti za te popravke, te će rješenjem ovlastiti stanare da cjelokupnu najamninu, izuzev 10% koji se uplaćuju u fond za stambenu izgradnju mogu upotrebiti za izvršenje tih popravaka. U rješenju moraju biti točno označene popravci, koji se moraju izvršiti i iznosi koji se u tu svrhu mogu upotrebiti.

Nakon isplate troškova tih odobrenih popravaka u određenom iznosu, stanari su dužni da ponovo plaćaju stanarinu vlasniku.

Protiv gornjeg rješenja Odjela komunalnih poslova vlasniku i stanarima pripada redovito pravo žalbe.

Čl. 39.

Najamnina za poslovne prostorije kuća privatne vlasnosti, koje nisu ušle u sastav stambene zajednice, a vlasnici u njima ne stanuju, kao i najamnina zgrada privatne vlasnosti, koje su u javnoj upotrebi, t. j. u kojima su smještene javna nadležstva, ustanove, škole i slično, naplaćuje vlasnik kuće. Od te najamnine vlasnik kuće dužan je 50% da uplati u fond za stambenu izgradnju. Preostali dio najamnine on će zadržati u ime pripadajućeg mu dijela najamnine troškova upravljanja i troškova održavanja kuće, koji prema propisima građanskog prava padaju na njegov teret.

Čl. 40.

Dio najamnine, koji otpada na fond za stambenu izgradnju uplaćuje se svakog mjeseca Upravi prihoda NO-a gradske općine Šibenik.

U tu svrhu Uprava prihoda vodit će evidenciju svih obvezanika fonda za stambenu izgradnju po slijedećim vrstama:

a) doprinos od najamnina za stambene i poslovne prostorije kuća, koje se nalaze u stambenoj zajednici (čl. 29 ove Odluke);

b) doprinos od najamnina za poslovne prostorije kuća privatne vlasnosti koje nisu ušle u sastav stambene zajednice, a u kojima vlasnici stanuju (čl. 35 i 36 ove Odluke);

c) doprinos od najamnina za poslovne i stambene prostorije kuća privatne vlasnosti, koji nisu u stambenoj zajednici, a u kojima vlasnici ne stanuju, kao i doprinos od najamnina za kuće privatne vlasnosti, koje su u javnoj upotrebi (čl. 37 i 39 ove Odluke).

Čl. 41.

U svrhu uspostavljanja gornje evidencije, svi privatni vlasnici kuća koje nisu ušle u stambenu zajednicu, a u kojima oni stanuju, dužni su podnijeti Upravi prihoda prijavu o najamninama za poslovne prostorije, uz prilog jednog primjerka najamnog ugovora, kako bi se utvrdilo da li su oni u smislu čl. 35 i 36 dužni i u kojem postupku da uplaćuju doprinos u fond za izgradnju stambenih zgrada.

Isto tako dužni su da podnesu prijavu o najamninama za stambene i poslovne prostorije privatni vlasnici kuća, koje nisu ušle u stambenu zajednicu, a u kojima oni ne stanuju, uz prilog primjerka najamnog ugovora, kako bi se u smislu čl. 37 i 39 ove Odluke utvrdila visina doprinosa koji moraju uplaćivati u fond za stambenu izgradnju.

Uprava stambene zajednice uplaćuje gornji doprinos Upravi prihoda na osnovu mjesečnog obračuna, u smislu čl. 35 ove Odluke.

Čl. 42.

Neuplaćene dospjele doprinose za stambenu izgradnju Uprava prihoda administrativnim izvršenjem naplatit će od obveznika.

Kaznene odredbe

Čl. 43.

Zbog prekršaja, novčanom kaznom do Din 2.000.— kaznit se se:

a) osoba koja drži dva stana, kao i osoba koja nakon što je ušla u posjed drugog stana u roku od tri dana ne isprazni svoj dosadašnji stan (čl. 1 ove Odluke);

b) ovlaštteni najmodavac koji u roku od osam dana po ispražnjenju nekog stana, ne sklopi za taj stan novi ugovor o korišćenju. (čl. 5 ove Odluke);

c) ovlaštteni najmodavac koji u roku od 24 sata sklopljeni ugovor o korištenju stana ne dostavi na potvrdu odnosno na uvid stambenom organu (čl. 6 ove Odluke);

- d) nosioci najamnog prava koji bez prethodne obavijesti, odnosno prije nego što je stambeni organ donio odluku o podignutim prigovorima, izvrše zamjenu stanova (čl. 8 ove Odluke);
- e) podnajmodavac koji u roku od 30 dana ne podnese na registraciju Upravi stambene zajednice zaključeni ugovor o podnajmu (čl. 24 ove Odluke);
- f) sustanar koji svom sustanaru koji nema pravo upotrebe kuhinje priječi uzimanje vode u kuhinji (čl. 26. stav. 2 ove Odluke);
- g) sustanar koji se neobazrivo odnosi prema ostalim sustanarima, te nepotrebnom bukom, kao i općenito neumjensnim ponašanjem remeti njima potrebni mir i redovito korištenje njima pripadajućeg dijela stana (čl. 26. stav. 3. ove Odluke);
- h) privatni vlasnici kuća koje nisu ušle u stambenu zajednicu u koliko prema propisima čl. 41. ove Odluke ne podnesu u propisanom roku prijave Upravi prihoda za utvrđenje obaveze plaćanja doprinosa fondu za stambenu izgradnju.

Prelazne odredbe

Čl. 44.

Uklida se Uprava državnih zgrada Šibenik, time da ona svoje poslovanje ima da zaključi sa danom 31. prosinca 1954. godine.

Njeno poslovanje i njenu imovinu preuzet će Uprava stambene zajednice prema zaključenom knjižnom stanju.

Čl. 45.

Sredstva amortizacionog, investicionog i rezervnog fonda Uprave državnih zgrada dodjeljuju se stambenoj zajednici u svrhu upotrebe za veće popravke pojedinih kuća, koji se ne mogu izvršiti sredstvima amortizacionog fonda tih kuća.

Čl. 46.

Isto tako sredstva od kuća koje su se nalazile pod Upravom državnih zgrada, a sada ulaze u sastav stambene zajednice, a koja su prema dosadašnjim propisima, kao dio fonda za održavanje zgrada stajala na raspolaganje Upravi državnih zgrada, za pokriće troškova nužnih popravaka, preuzet će stambena zajednica od Uprave prihoda, te će ih upotrebiti za popravke navedene u prednjem članu.

Čl. 47.

Uprava stambene zajednice preuzet će također sredstva gornjih fondova zgrada privatne vlasnosti koje ulaze u sastav stambene zajednice, te će ih unijeti u amortizacioni fond za te zgrade.

Preuzimanje će uslijediti danom pravomoćnosti o ulasku odnosne kuće u stambenu zajednicu.

Čl. 48.

Postojeća sredstva gornjeg fon-

da, kao i općenito neutrošene prihode stambenih kuća Jugoslavenske narodne armije i privrednih organizacija, koje ulaze u sastav stambene zajednice, preuzet će od Uprave prihoda, odnosno od nadležne vojne komande dotičnih privrednih organizacija, Uprava stambene zajednice, te će ih unijeti u amortizacioni fond dotičnih zgrada.

Čl. 49.

Postojeća sredstva gornjeg fonda kod Uprave prihoda za privatne kuće, koje nisu ušle u sastav stambene zajednice, vlasnici kuća prema ranijim propisima mogu iskoristiti za popravke tih kuća do 30. lipnja 1955. godine.

Sredstva tih fondova, koja ne budu iskorištena do gornjeg roka, unijet će se u fond za izgradnju stambenih zgrada.

Čl. 50.

Odluka o stambenog tarifi NO-a gradske općine Šibenik broj 200 od 30. srpnja 1954. godine, primjenjivat će se od 1. siječnja 1955.

Postojeći najamni odnosi (ugovori), moraju se uskladiti propisima odluke o stambenoj tarifi zaključenjem novih ugovora o korištenju stanova, najkasnije do 31. siječnja 1955., sa važnošću od 1. siječnja 1955.

Tako obnovljene najamne ugovore najmodavci nisu dužni da u smislu čl. 6 ove Odluke dostave na potvrdu odnosno na uvid stambenom organu.

Čl. 51.

Obaveza uplate doprinosa u fond za izgradnju stambenih zgrada, koja je propisana članom 29, 35, 37 i 39 ove Odluke, počinje teći s danom 1. siječnja 1955.

Uprava prihoda će, radi toga, sa danom 1. siječnja 1955., uspostaviti evidenciju iz čl. 40 ove Odluke.

Prijavu po čl. 41. privatni vlasnici kuća koje nisu ušle u stambenu zajednicu podnijet će najkasnije u roku od 15 dana od dana obnavljanja postojećih najamnih ugovora, odnosno u roku od 15 dana od dana zaključenja novog ugovora o najmu.

Čl. 52.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaju važiti propisi Odluke o raspodjeli i korištenju stambenih prostorija br. 7284 od 26. svibnja 1951. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o raspodjeli i korištenju stambenih prostorija br. 9367 od 4. rujna 1952. godine i Odluke o raspodjeli fonda za održavanje zgrada na području NO-a gradske općine Šibenik broj 28 od 6. lipnja 1953. godine.

Čl. 53.

Ova Odluka objavit će se kao posebni prilog »Šibenskog lista«, te danom te objave stupa na snagu.

Predsjednik NO-a

RONČEVIĆ PETAR, s. r.

RADNI KOLEKTIV
Tvornice elektroda i ferolegura - Šibenik

č e s t i t a

Svim svojim poslovnim prijateljima,
 kao i radnim ljudima naše socijalističke domovine

NOVU 1955. GODINU

*sa željom da postignu što više
 uspjeha u izgradnji socijalizma!*

Narodni odbor gradske općine

č e s t i t a

Šibenik

NOVU 1955. GODINU

SVIM RADNIM LJUDIMA

sa željom da postignu nove uspjehe
 u socijalističkoj izgradnji!

„Prehrana“

poduzeće za promet prehrambenim
artiklima - Šibenik

Svim svojim potrošačima i zadrugarima grada
i kotara Šibenik čestita

NOVU 1955. GODINU

želevći im mnogo uspjeha u socijalističkoj
izgradnji zemlje

TRGOVAČKO PODUZEĆE

„GRADSKI MAGAZIN“

Šibenik

želi svojim potrošačima i svim građanima grada
i kotara mnogo uspjeha u socijalističkoj
izgradnji

u Novoj 1955. godini

Narodni odbor kotara Šibenik

želi sretnu i uspješnu

NOVU 1955. GODINU

svim radnim ljudima
na području
kotara i grada Šibenik

RADNI KOLEKTIV
Tvornice lakih metala
„BORIS KIDRIČ“
ŠIBENIK

želi sretnu i uspješnu

1955.
GODINU

*svim radnim kolektivima
socijalističke Jugoslavije!*

MJESNO SINDIKALNO VIJEĆE
ŠIBENIK

čestita

svim radnim ljudima
grada i kotara

NOVU 1955.
GODINU

želeći im nove uspjehe u daljnjem
radu na socijalističkoj izgradnji!

Električno poduzeće Šibenik

Svim svojim potrošačima i radnom narodu
grada i kotara
čestita

NOVU 1955. GODINU

Mnogo radnih uspjeha u socijalističkoj izgradnji zemlje
želi
u Novoj 1955. godini
svim građanima grada i kotara
Šibenik

Radni kolektiv
Pomorsko-građevnog poduzeća
Šibenik

Radni kolektiv poduzeća
za lov spužava i koralja
„SPUŽVAR“

želi

Sretnu 1955. godinu

svim radnim ljudima naše
socijalističke domovine!

Čestita radnim kolektivima, društvenim i političkim organizacijama, ustanovama, kao i svim građanima socijalističke zajednice

**Novu 1955.
godinu**

i želi mnogo uspjeha u daljnjoj
socijalističkoj izgradnji naše lijepe
domovine

**RADNI KOLEKTIV
TUORNIČE GLINICE I ALUMINIJA
LOZOVAC**

Luka i skladišta - Šibenik

čestita
svim građanima
grada i kotara Šibenik

**Novu
1955. godinu**

„ŠIPAD“

poduzeće za izvoz drveta - Sarajevo
Stovarište - ŠIBENIK

čestita

svim poslovnim prijateljima i građanima grada i kotara
SRETNU NOVU 1955. GODINU

Ribarski kombinat

„KORNAT“

ŠIBENIK

želi

čitavom narodu
grada i kotara
mnogo radnih uspjeha

**u Novoj 1955.
godini**

Radni kolektiv

„RAD“ Građevno poduzeće
ŠIBENIK

čestita

Novu godinu 1955.

svim radnim ljudima grada i kotara
želeći im nove uspjeha u radu,

Radni kolektiv - **„Krka“**

Industrija za proizvodnju i promet
prehrambenim proizvodima - Šibenik

čestita

svim radnim ljudima grada i kotara

Novu godinu 1955.

Radni kolektiv
trgovačkog poduzeća

„KORNAT“ - ŠIBENIK

želi građanima grada i kotara najveće
radne uspjeha u

Novoj

1955. godini

„ŠTAMPA“Tiskarsko - knjigovežarsko poduzeće
Šibenik

čestita

svim poslovnim prijateljima

Novu 1955. godinu**„VINOPLOD“**Poduzeće za otkup, preradu i promet
alkoholnih pića, vina i voća
Šibenik

čestita

svim svojim potrošačima i građanima
Šibenika**SRETNU 1955. GODINU**

Tvornica pokućstva

**„Napredak“ - Novi Sad
Prodavaonica Šibenik**

čestita

**Novu 1955. godinu
svim svojim potrošačima****Gradski vodovod**

ŠIBENIK

želi

svojim potrošačima
mnogo uspjeha u**Novoj 1955. godini****„ASTRA“**

prodavaonica cipela - Šibenik

čestita

svim svojim potrošačima

NOVU 1955. GODINU**„IZGRADNJA“****gradjevno poduzeće - Šibenik**

čestita

svim radnim ljudima naše socijalističke zemlje**Novu 1955. godinu**

Obrtno poduzeće

„Dane Rončević“ - ŠibenikNudi na prodaju ili daje za
prijenos osnovnih sredstava
strojeve za trikotažu svim
privrednim organizacijama.

Svim građanima i potrošačima

čestita

Novu 1955. godinuZagrebačka pivovara i tvornica slada -
Zagreb - Skladište Šibenik

čestita

svojim potrošačima

Novu 1955. godinuRadnom narodu
grada i kotara

želi

sretnu Novu godinu**„Otpad“**poduzeće za promet otpacima
ŠibenikGračanima grada i kotara
Šibenik

želi

Sretnu Novu godinu**„Dupin“**brodarsko poduzeće
Šibenik**„Transjug“**međunarodno otpremništvo
ŠIBENIK

čestita

svim građanima grada
i kotara**sretnu 1955. godinu**Svim ustanovama, masovnim
organizacijama i privrednim
poduzećima, kao i svim svojim
članovima, te ljubiteljima našeg
kluba, želimo**Sretnu 1955. godinu**

NK „Radnički“

Kinopoduzeće - Šibenik

čestita

svojim posjetiocima

Novu 1955. godinuSvim svojim poslovnim prijateljima
i građanima Šibenika

čestita

Novu 1955. godinuPilana i tvornica sanduka
Šibenik

Tvornica leda i skladište piva - Šibenik

čestita

svim građanima Šibenika

Novu 1955. godinu